

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

İlham Əliyev

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 235 (5955) 19 dekabr 2019-cu il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

"Türkiyə-Azərbaycan birliyi tarixi köklərə bağlıdır"

Prezident İlham Əliyev Türkiyə Böyük Millət Məclisinin Sədrinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib

4

TÜRKPA-ya sədrlik
Azərbaycana keçib

4

Azərbaycanda
əhalinin sayı 10 milyon
53 min nəfəri keçib

7

"Azərbaycanla
Ukrayna arasındakı
qarşılıqlı münasibətlərin
perspektivi böyükdür"

19 dekabr 2019-cu il

“Türkiyə-Azərbaycan birliyi tarixi köklərə bağlıdır”

Prezident İlham Əliyev Türkiyə Böyük Millət Məclisinin Sədrinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev dekabrın 18-də Türkiyə Böyük Millət Məclisinin Sədri Mustafa Şentopun başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib.

AZERTAC xəber verir ki, Mustafa Şentop Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın salamlarını dövlətimizin başçısına çatdırıdı. Prezident İlham Əliyev Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanın salamlarına görə minnədarlığını bildirdi, onun da salamlarını Türkiyə dövlətinin başçısına çatdırmağı xahiş etdi.

Görüşdə bu yaxınlarda TANAP qaz kəmərinin Avropa ilə birləşən hissəsinin açılış mərasiminin tarixi hadisə olduğu vurğulandı və bu, Türkiyə-Azərbaycan birliyinin növbəti nümayişi kimi dəyərləndirildi. Ölkələrimiz arasında dostluq və qardaşlıq əlaqəlerinin bütün istiqamətlərdə, o cümlədən siyasi, iqtisadi, ticarət, enerji sahələrində uğurlu nəticələr verdiyi bildirildi, dövlət başçıları arasında mütəmə-

di görüşlərin bu əlaqələrin genişləndirilməsi işinə xüsusi töhfə verdiyi qeyd olundu.

Söhbət zamanı ikitərəfli müna-

sibətlərimizin möhkəmlənməsində parlamentlerarası əməkdaşlığın rolu vurğulandı. Görüşdə, həmçinin TÜRKPA-nın IX plenar iclası-

nın əhəmiyyətinə toxunuldu, Azərbaycanın Türk Şurasına uğurla rəhbərlik etməsinin və teşkilata dünyada marağın getdikcə artma-

nın önemi qeyd olundu, bu qurum çərçivəsində əməkdaşlığın daha da genişləndirilməsi üçün böyük imkanların olduğu bildirildi.

“Azərbaycanla Qazaxıstan arasında əlaqələr müxtəlif istiqamətlərdə uğurla inkişaf edir”

Prezident İlham Əliyev Qazaxıstan Parlament Məclisinin Sədrinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev dekabrın 18-də Qazaxıstan Parlament Məclisinin Sədri Nursultan Niqmatulinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib.

AZERTAC xəber verir ki, Nursultan Niqmatulin Qazaxıstanın birinci Prezidenti-Elbası Nursultan Nazarbayevin və Qazaxıstan Prezidenti Kasım-Jomart Tokayevin salamlarını Prezident İlham Əliyevə çatdırıldı. O, Qazaxıstanın birinci Prezidenti Nursultan Nazarbayevə Türk Şurasının üzv ölkələrinin prezidentlərinin birgə qərarı ilə Türk Şurasının fəxri sədri adının verilmesine görə qazax xalqı adından səmimi minnədarlığını bildirdi. Qonaq Bakıda gedən böyük inkişaf proseslərinin onlarda dərin təəssürat yaratdığını dedi.

Prezident İlham Əliyev Qazaxıstanın birinci Prezidenti-Elbası Nursultan Nazarbayevin və Qazaxıstan Prezidenti Kasım-Jomart Tokayevin salamlarına görə minnədarlığını bildirdi, onun da salamlarını Qazaxıstanın birinci Prezidenti-Elbası Nursultan Nazarbayevə və Qazaxıstan dövlətinin başçısına çatdırmağı xahiş etdi.

Görüşdə Qazaxıstanın birinci Prezidenti-Elbası Nursultan Nazarbayevlə Azərbaycanın ümummilli lideri Heydər Əliyev arasında şəxsi dostluğun xalqlarımız arasında münasibətlərin inkişafında böyük rol oynadığı vurğulandı, Prezident İlham Əliyevin ikitərəfli əlaqələrimizin möhkəmləndirilməsi işinə verdiyi töhfələr xüsusi qeyd olundu.

Söhbət zamanı Azərbaycanla Qazaxıstan arasında əlaqələrin müxtəlif istiqamətlərdə, o cümlədən nəqliyyat, energetika və iqtisadi sahələrdə uğurla inkişaf etdiyi bildirildi, dövlət başçıları arasında görüşlərin bu münasibətlərin möhkəmləndirilməsi baxımından önemi vurğulandı.

Görüşdə, həmçinin Azərbaycanda yaxşı investisiya mühitinin olduğu, ölkəmizin investisiyalar üçün cəlbədiciliyinin beynəlxalq qurumlar tərəfindən də təsdiq edildiyi bildirildi. Söhbət zamanı parlamentlerarası əlaqələrin əhəmiyyətinə toxunuldu, TÜRKPA-nın Azərbaycanda keçirilən IX plenar iclasında Qazaxıstanın da yüksək səviyyədə təmsil olunduğu və bu tədbirin münasibətlərimizin inkişafına töhfə verdiyi qeyd edildi.

Bakıda "Prezident İlham Əliyevin siyasəti: mədəniyyətlərarası və dİNlərərəsi harmoniya" mövzusunda konfrans keçirilib

Dekabrin 18-də Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyi, Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi (DQiDK) ve Qafqaz Müsəlmanları İdareşinin birgə təşkilatlığı ilə "Prezident İlham Əliyevin siyasəti: mədəniyyətlərarası və dİNlərərəsi harmoniya" mövzusunda konfrans keçirilib. AZERTAC xəbər verir ki, ADA Universitetinin prorektoru Fariz Ismayilzadənin moderatorluğu ilə keçən tədbirdə dövlət rəsmiləri, ölkəmizdə fəaliyyət göstərən dini konfessiyaların rəhbərləri, elm, mədəniyyət və incəsənət xadimləri, eləcə də ictimaiyyət nümayəndələri iştirak ediblər.

Konfransda Qafqaz Müsəlmanları İdareşinin sədri Şeyxülləm Allahşükür Paşazadə çıxış edərək deyib ki, nümunəvi tolerantlıq və multikulturalizmin hökm sürdüyü, dinc birgəyəşayış və dialoq mədəniyyətinin, mənəvi harmoniyanın mövcud olduğu Azərbaycan müxtəlif sivilizasiyalar arasında tarixən oynadığı mənəvi körpü rolunu dövlət başçımızın qlobal təşəbbüsü və səyləri, siyasi iradəsi sayəsində layiqli şəkildə həyata keçirir.

Qeyd edib ki, Azərbaycan dövləti ötən ay beynəlxalq müstəvidə dini, siyasi və elmi ictimaiyyətin qlobal problemlərin birgə müzakirəsini təmin etməklə nümunəvi ilke imza atıb. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin təşəbbüs və çağırışı ilə ərsəyə gəlmış Dünya dini liderlərinin II Bakı sammiti Azərbaycanın dünya miqyasında mədəni-mənəvi dəyərlər mərkəzi statusunu bir daha təsdiq edib. Dünyanın 500-e yaxın tanınmış dövlət və ictimai xadiminin iştirakı ilə baş tutan, bəşəriyyəti narahat edən problemlərin mənəvi dəyərləndirməsi üçün özəl ehemiyət kəsb edən qlobal miqyaslı

bu Zirve görüşü Azərbaycanın dİNlərərəsi dialoq və əməkdaşlıq platformasında qabaqcıl roluñun göstəricisi olaraq, dİNlərərəsi əməkdaşlıq tarixinin səhifələrinə həkk olunub.

Azərbaycanın müxtəlif dİNləri, mədəniyyətləri bir araya getirən, qlobal əhəmiyyətli ideyalar ətrafında cəm edən, sülh və qarşılıqlı anlaşma mühitində xidmət edən bu missiyasını davamlı və ən yüksək səviyyədə həyata keçirən dövlət kimi dünyanın diqqət mərkəzində olduğunu söyləyen Allahşükür Paşazadə bildirib: "Dünyada dini və milli zəminda ekstreemizm, xenofobiya, islamofobiya, antisemitizm, radikalizm təzahürlərinin artlığı, miqrant böhranının yaşandığı müasir dövrde Azərbaycanın dövlət başçısı qlobal miqyasda ümuməşəri ideyaların ətrafında cəm olmağa çağırmaqla insanı həmərəlik, humanizm ideallarının bərqərar olmasına öz töhfəsinə verir. Dini-mədəni dəyərlərə savaş açıldığı narahat dünyamıza Azərbaycan öz nadir təcrübəsinə - multikulturalizm modelini təklif edir.

Beləliklə, bu gün Azərbaycan öz üzərinə tarixi missiya götürərək müxtəlif beynəlxalq forumlara, dünya dini liderlərinin sammittərinə ev sahibliyi, qlobal hərəkata çəvirlmiş "Bakı Prosesi"nə rəhbərlik edir. Prezident İlham Əliyevin dövlət-din siyasəti, Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyevanın dünya miqyasında siyasi-mədəni sahədə dəyərləri fəaliyyəti sayəsində bu gün Azərbaycan dİNlərərəsi, konfessiyalararası, həmçinin məzhebərərəsi həmərəliyin milli birlik, mənəvi vəhdət, dini-mədəni müxtəliflik, mədəniyyətlərərəsi və dİNlərərəsi harmoniyanın unikal nümunəsidir". Allahşükür Paşazadə, həmçinin Prezident İlham Əliyevi qarşıdan gelən doğum günü münasibətə təbrik edib və ona gələcək fəaliyyətində uğurlar arzulayıb.

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının vitse-prezidenti İsa Həbibbəyli bildirib ki, Prezident İlham Əliyevin yürütdüyü uğurlu siyaset nəticəsində ölkəmizdə sivilizasiyalararası, mədəniyyətlərərəsi, dİNlərərəsi dialoqun en müxtəlif formaları dövlət səviyyəsində dəstəklənir, ölkəmizdə bərəkətli qəbul olunur: "Bu, Azərbaycan Prezidentinin ardıcıl fəaliyyəti ilə bağlı olan prinsiplərdir. Ölkəmizdə, sözün əsl mənasında, müstəqillik dövründə Azərbaycanlılıq prinsipinə əsaslanan və digər xalqların mədəniyyətləri ilə zənginlənmiş yeni tipli bir mədəniyyət formalaşıb. Bu mədəniyyət Azərbaycanda birgəyəşayışa, çoxmillətli cəmiyyətin harmoniyasına, multikultural dəyərlərin önmövqeyə çəkilməsinə, dİNlərərəsi harmoniyanın möhkəm üzvi sintezinin yaranmasına gətirib çıxarıb.

Bu da həmərəlik, ictimai-siyasi cəhətdən möhkəm Azərbaycan modelini ortaya qoyub. Bu isə cəmiyyətin, iqtisadiyyatın bütün sahələrində, hətta beynəlxalq səviyyədə ölkəmizdən dinamik inkişafının möhkəm əsaslarına çevrilib".

Mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayev qeyd edib ki, bu il bizim üçün uğurlu il olub, paytaxtımız dörd məhüm tədbirə ev sahibliyi edib. Ümumdünya Mədəniyyətlərərəsi Dialoq Forumu, UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyası, Qoşulmama hərəkatı, Dünya dini liderlərinin II Sammitinin Bakıda keçirilməsi ölkəmizdə tolerantlıq mühitindən xəbər verir. "Ölkəmizdə keçirilen Ümumdünya Mədəniyyətlərərəsi Dialoq Forumu ötən 10 ildə elə bir nüfuz qazanıb ki, artıq ne beynəlxalq təşkilatlar, ne də hər hansı bir dövlət bu nüfuzu şübhə altına sala bilməz. İki il əvvəl BMT-nin Baş katibi və bu il BMT-nin Baş Assambleyası Mədəniyyətlərərəsi Dialoq Forumunu dünyanın ən

mızın ən mühüm çağırışlarından biri olduğunu deyən DQiDK-nin sədri Mubariz Qurbanlı qeyd edib ki, bu gün baş verən hadisələrin kökünü tarixin hansıa hissəsində görürük. Komitə sədri son üç əsr dünyada baş verən hadisələrə, problemlərə nəzər salaraq bu problemlərin həll edilməsi üçün sivilizasiyalararası, dİNlərərəsi, mədəniyyətlərərəsi dialoqun vacibliyini vurğulayıb. Bildirib ki, bu gün dini və etnik zəmində onlara münaqişənin davam etdiyi bir dövrə öz mədəniyyətimiz, dilimizin, dinimiz qorunması olduqca vacib məsəladır. Ümummilli lider Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə biz dini-mənəvi, həm də mədəni dəyərlərimizi mühafizə edə bildik. Prezident İlham Əliyevin sayəsində isə bu dəyərləri daha da zənginləşdirdik, onu həm ölkəmizin, həm də dün Yamızın inkişafı üçün böyük potensiala əvvəlindik. Bu prosesdə ölkəmizin Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyevanın və onun rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondu

xidmətləri xüsusi vurğulanmalıdır. Konfransda çıxış edən Rus Pravoslav Kilsəsinin Bakı və Azərbaycan Yeparxiyasının arxiyepiskopu Aleksandr İşein, Azərbaycandakı Dağ Yəhudiləri Dini İcmasının sədri Milix Yevdayev, Roma Katolik kilsəsinin Azərbaycandakı ordinariisi Vladimir Fekete və Azərbaycan Respublikasının Alban-Udi xristian dini icmasının sədri Robert Mobilı Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə respublikamızda dövlət-din münasibətlərinin inkişaf dinamikası, Azərbaycan cəmiyyətinə xas olan tolerant və multikultural ənənələrin dövlətin dəstəyi ilə daha da inkişaf etməsi, dini konfessiyalarla dövlət qayğısı, ölkəmizdən müxtəlif mədəniyyətlər və dİNlər arasında əlaqələrin genişlənməsinə verdiyi töhfələrdən söz açıblar.

19 dekabr 2019-cu il

TÜRKPA-ya sədrlik Azərbaycana keçib

Bakıda Türkəlli Ölkələrin Parlament Assambleyasının IX plenar iclası keçirilib

Dekabrin 18-də Bakıda Türkəlli Ölkələrin Parlament Assambleyası (TÜRKPA) Şurasının 9-cu iclası keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, iclasda TÜRKPA-ya sədrlik Türkiyədən Azərbaycana keçib.

Tədbiri açan TÜRKPA-nın fealiyyətə olan sədri, Türkiye Büyük Millət Məclisinin (TBMM) Sədri Mustafa Şentop quruma üzv ölkələrin fealiyyətlərini yüksək qiymətləndirib. O qeyd edib ki, başda Spiker Oqtay Əsədov olmaqla Azərbaycan parlamenti hər zaman TÜRKPA-nın fealiyyətini dəstəkləyib, Qazaxistan və Qırğızistan parlamentləri də mühüm addımlar atıb. Neticədə gündən-güne güclənərək 11 yaşına çatan bu qurum ortaq tarixi, dili və mədəniyyəti olan türk xalqlarının birliliyinin simvoluna çevrilib. Bugünkü tədbirdə Özbəkistan parlamentinin təmsilçilərinin qonaq qismində iştirakını alqışlayan Mustafa Şentop hələlik qurumdan kənarda qalan digər türk dövlətlərinin də TÜRKPA-ya qoşulmasını arzulayıb. Azərbaycan torpaqlarının işğaldan azad olunmasını istədiklərini deyən TBMM Sədri bildirib ki, Türkiye hər zaman Azərbaycanın yanındadır.

TÜRKPA-ya sədrliyi qürur hissi ile təhvil aldığı səyətəyən Milli Məclisin

Sədri Oqtay Əsədov bu quruma sədrliyi dövründə səmərəli fealiyyət göstərmiş Mustafa Şentop başda olmaqla Türkiye Büyük Millet Məclisine təşəkkürünü bildirib. Oqtay Əsədov məmənluqla qeyd edib ki, təşkilatın fealiyyət göstərdiyi 10 ildən artıq müddətdə üçüncü dəfədir TÜRKPA-nın əsas tədbirləri Bakıda keçirilir. Siyasi, iqtisadi, mədəni və digər əlaqələrimizin inkişafına bu qurumun verdiyi töhfənin ildən-ildə artması təşkilatın fealiyyətinin səmərəli şəkildə qurulduğunu sübut edir.

Milli Məclisin Sədri bildirib ki, qarşısındaki dövrə üzv ölkələrin milli qanunvericiliyinin yaxınlaşdırılması, model qanunların hazırlanması, komissiyaların fealiyyətinin gücləndirilməsi, parlament aparatları arasında təcrübə mübadiləsi programlarının həyata keçirilməsi dəqiqət mərkəzində olacaq. Oqtay Əsədov qurum üzvlərini əmin edib ki, TÜRKPA-nın məqsədlərinin həyata keçməsi üçün Azərbaycan tərəfi lazımlı olan bütün tədbirlərin görülməsinə çalışacaq.

Sədr nəzəre çatdırıb ki, öten dövrə TÜRKPA-nın beynəlxalq aləmdə tənziləsi istiqamətində mühüm tədbirlər həyata keçirilib. Hazırda bu təşkilat dünyasının 179 ölkəsinin üzv olduğu Parlamentlərarası İttifaqda, İsləm Əməkdaşlıq Təşkilatının Parlament İttifaqında, Qara Dəniz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının Parlament Assambleyasında, Asiya Parlament Assambleyasında, Asiyada Qarşılıqlı Fəaliyyət

ve Etimad Tədbirləri üzrə Müşavire Təşkilatında müşahideçi statusuna malikdir. ATƏT PA-nın fealiyyətində TÜRKPA-nın qonaq statusunda iştirak etməsi barədə razılıq əldə edilib. Avropana Parlamenti və MDB PA ilə əməkdaşlıq əlaqələri qurulub. Bunlarla yanaşı, TÜRKPA-nın Baş katibi Parlamentlərin Baş Katibləri Assosiasiyanın üzvüdür ki, bu fakt da təşkilatın beynəlxalq nüfuzundan xəbər verir.

Qazaxistan Parlament Məclisinin Sədri Nurlan Niqmatulin, Qırğızistan Jıqorku Keneşinin Sədri Dastanbek Jumabekov çıxışlarında dünyadan geosiyasi xəritəsində türkəlli xalqların yerine və roluna toxunublar. Onlar əmin-amanlığın və sülhün qorunmasının vacibliyini qeyd ediblər. Bölgədə təhlükəsizliyin təmin edilmesi ən vacib məsələ kimi öne çəkilib. Vurğulanıb ki, TÜRKPA çərçivəsində ortaq fealiyyət türk dünyasının inkişafına dəstək verecek. İclasda parlament diplomatiyasının rolu yüksək dəyərləndirilib. Qeyd olunub ki, TÜRKPA çərçivəsində model qanunların hazırlanması vacibdir. Kiçik və orta biznes dəstək veren qanunların qəbul edilməsi ölkələrimiz arasında iqtisadi əlaqələrin möhkəmənməsine yardım edər. Qazaxistan və Qırğızistan parlamentlərinin spikerləri sosial, mədəni, humanitar sahələrdə nəzərdə tutulan tədbirlərdən də ətraflı səhəbət açıblar. Ümid ifade olunub ki, yaxın gələcəkdə Özbəkistan və digər türkəlli dövlətlər de TÜRKPA-ya üzv ölkələr sırasına qoşulacaqlar. Şura iclasının açılış mərasimi başa çatıldıqdan sonra qurum üzvləri gündelikdəki məsələləri müzakirə ediblər. Fasilədən sonra TÜRKPA-nın IX plenar iclası keçirilib. İclasda "Türk dünyasında parlament diplomatiyası: Sülh və təhlükəsizlik naminə regional əməkdaşlığın möhkəməndirilməsi" mövzusunda müzakirələr aparılıb, müvafiq qərarlar qəbul edilib.

Tədbirde Bakı Bəyannaməsi qəbul olunub. Sonra ailə fotosu çəkdirilib. Sonda mətbuat konfransı keçirilib, jurnalistlərin sualları cavablandırılıb.

Prezident Administrasiyasının məsul işçiləri bölgələrdə vətəndaşların müraciətlərini dinləyiblər

Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının məsul işçiləri şəhər və rayonlarda vətəndaşların qəbulu cədvəlinə uyğun olaraq, dekabrin 18-də Masallı, Balakən, Göygöl, İsmayıllı və Tovuz rayonlarının sahiləri ilə görüşüblər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Prezident İlham Əliyevin tapşırığına əsasən keçirilən görüşlərdə sahilərin qaldırıqları məsələlər diqqətlə dinlənilib, bütün məsələlərin qanunvericiliyə uyğun həlli istiqamətində tapşırıqlar verilib. Bəzi müraciətlər yerində həll edilib. Araşdırma tələb edən müraciətlər nezərət götürülüb və onların həlli istiqamətində aidiyyəti üzrə göstərişlər verilib.

Görüşlərdə qeyd olunub ki, Prezident İlham Əliyevin regionların sosial-iqtisadi inkişafına göstərdiyi diqqət və qayğı nəticəsində respublikamızda müasir infrastruktur, istehsal və emal məmənluqları yaradılır, yeni iş yeri açılır. İlk növbədə, əhalinin sosial rifah halının daha da yaxşılaşdırılmasına yönəlmüş bu tədbirlər bir daha təsdiqləyir ki, dövlətimizin başçısının həyata keçirdiyi siyasetin mərkəzində Azərbaycan vətəndaşı dayanır. Son vaxtlar sosial-iqtisadi sahədə aparılan əsaslı islahatlar Prezident İlham Əliyevin əhalinin sosial vəziyyətinin yaxşılaşdırılması istiqamətində reallaşdırılan tədbirlərin davamıdır.

Diqqətə çatdırılıb ki, Azərbaycanda sosial-iqtisadi sahədə inqilabi islahatlar həyata keçirilməkdədir. Bu islahatlar, ilk növbədə, əhalinin rifahının yaxşılaşdırılmasına, vətəndaş məmənluğuna yönəlib. Prezident İlham Əliyev hələ 2018-ci ilin sonlarında bəyan etmişdi ki, qarşısındaki dövrə əhalinin sosial durumunun daha da yaxşılaşdırılması prioritet ola-caq. Bu məqsədə 2019-cu ilin əvvəlində dövlətimizin başçısı iki böyük sosial islahat paketini təsdiqlədi. Birinci paketdə 3 milyon vətəndaşın maaş, pensiya, sosial müavinətlərinin artırılmasına, mühüm sosial məsələlərin həllinə 1,6 milyard manat yönəldildi və icra olundu. İkinci paket üzrə isə sentyabrın 1-dən minimum əməkhaqqı 250 manata çatdırılıb, əlavə olaraq 400 min nəfərin maaşı 20-50 faiz artırılıb. Oktyabrın 1-dən pensiyaların artımı 750 min nəfərə şəmil olunub. Hər iki paketin ümumi məbləği cari il üçün 2,3 milyard manat, gelən il üçün isə daha 3 milyard manat təşkil edir. Bu iki sosial islahat paketi ümumilikdə 4,2 milyon vətəndaşı əhatə edir. Minimum pensiya 72 faiz artırılıb. Minimum əməkhaqqının 250 manata çatdırılmasından sonra Azərbaycan bu göstərici üzrə MDB-də ikinci sırada qərarlaşır.

Bundan başqa, müavinətlərin və təqaüdlerin artırılması 300 min əlliyyi olan şəxsi, 500 min məcburi köçküni, 100 mindençin çox tələbeni, ümumilikdə 1,3 milyon insanı əhatə edir. Ən əsası, bu addımlar aztəminatlı təbəqəni əhatə etməklə yanaşı, həmin kateqoriyaya aid insanların sosial durumunu əhəmiyyətli dərəcədə yaxşılaşdıracaq.

Azərbaycan Prezidentinin digər təşəbbüsü sosial siyorsa sahəsində inqilabi irəliləyişi təmin edib. Belə ki, 2006-2018-ci illərdə siyortaya hətta cüzi məbləğ ödəyənlərə belə 25 illik siyortaya staj hesablanıb. İl ərzində pensiyaya çıxan vətəndaşların 80 faizi bundan yararlanıb. Keçirilən görüşlərdə, əhalinin məmur-vətəndaş münasibətlərinin sağlam zəmində qurulmasına, insanlara layiqli xidmət göstərməsinin, etik davranış qaydalarına əməl olunmasının vacibliyini vurğulanıb. Sakinlər bölgələrdə vətəndaşların qəbulu və müraciətlərinə baxılması üçün yaradılan rahat və əlverişli şəraitdən razılıqlarını ifadə edib, göstərilən diqqət və qayğıya görə Prezident İlham Əliyevə minnətdarlıqlarını bildiriblər.

Azərbaycanda əhalinin sayı 10 milyon 53 min nəfəri keçib

İlin əvvəlindən ölkə üzrə əhalinin sayı 71 min 688 nəfər və ya 0,7 faiz artıraraq 2019-cu il noyabr ayının 1-i vəziyyətində 10 milyon 53 min 145 nəfərə çatıb. Dövlət Statistika Komitəsinin AZƏRTAC-a verilən məlumatə görə, əhalinin 52,8 faizini şəhər, 47,2 faizini kənd sahələri, 49,9 faizini kişilər, 50,1 faizini isə qadınlar təşkil edir. Məlumatda qeyd edilib ki, bir kvadrat kilometrə düşən əhalinin sayı 116 nəfər olub.

Azərbaycanın reytingi dinamik yüksəlişdədir

Dünyanın ən güclü ölkələrinin reytingində Azərbaycan 45-ci yerdə qərarlaşdır

"U.S.News" jurnalında dərc olunan reyting siyahısında Azərbaycanın dünyanın 80 ən güclü ölkələri arasında 45-ci yerdə qərarlaşması, ölkəmizdə dövlət başçımızın rəhbərliyi altında aparılan uğurlu siyasetin göstəricisi kimi qeyd etmək olar. Bu gün bu jurnalın göstəricilərində Azərbaycanın tutduğu mövqə və bir çox Avropa ölkələrini ötməsi, təbii ki, ölkəmizin inkişafından xəbər verir. Bu da, real faktordur ki, Azərbaycan öz iqtisadiyyatını, öz siyasetini hansısa reytinglərə görə aparmır. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin apardığı uğurlu siyasetdə əsas məqsəd ölkənin hərtərəfli inkişafına nail olmaqdır. Və bu gün beynəlxalq reyting təşkilatlarının Azərbaycanı yüksək səviyyələrdə sıralaması günün reallığıdır və xaricdən bizi baxılınca, görünən sevindirici nəticələrdir. Azərbaycan dünyanın ən güclü ölkələrinin reytingində 45-ci yerdə qərarlaşımaqla, ölkəmiz Portuqaliya, Kolumbiya, Tailand, Argentina, Çexiya, Xorvatiya və digər başqa ölkələri qabaqlayıb.

Azərbaycan dünyada böyük nüfusa malik olan ölkədir

Bu gün beynəlxalq reyting təşkilatlarının Azərbaycanı yüksək səviyyələrdə sıralaması günün reallığıdır və Azərbaycanın dünyada böyük nüfusa malik olan ölkə olduğunu təsdiqidir və Azərbaycanın bu inkişafın əsasında uğurla, uzaqqorənliliklə reallaşdırılan praqmatik daxili və xarici siyaset kursu dayanır. Sosial-siyasi islahatların, davamlı olaraq həyata keçirilməsi, qanunvericilik bazasının zənginləşdirilməsi, vətəndaşların siyasi həyatda iştirakına maksimum şərait yaratılması kimi göstəricilər və nəticələr deyilənləri təsdiq edir. Çünkü ictimai-siyasi sabitlik inkişafın əsasını təşkil edir. Bu baxımdan, bu gün Azərbaycan, sözün əsl mənasında, sabitlik adası kimi səciyyələndirilə bilər.

Reytinglərdə Azərbaycan reallığı

Gelin real faktlara müraciət edək. "Rəqabətqabiliyyətlilik" indeksinə görə Azərbaycan 141 ölkə arasında, "mülkiyyət hüquqlarının qorunması" üzrə 37-ci və "əqli mülkiyyətin qorunması" göstəricisine görə isə, 30-cu yerdə qərarlaşır. Burada diqqəti cəlb edən odur ki, 2015-2016-ci illərdə bu göstərici, ardıcıl olaraq yaxşılaşır. Bu indeksdə 92-ci yerdən 2016-2017-ci illərdə 71-ci, 2017-2018-ci illərdə 37-ci, sonra 36-ci və nehayət, 2019-cu ildə 30-cu yerdə qərarlaşır.

Yeri gəlmışken, Azərbaycan Dünya Bankının hesabladığı "Hökumətin səmərəliliyi" sub-indikatoru üzrə 2007-2018-ci illərdə regionda ən çox irəliliyə edib. Həmin dövrədən

Azərbaycan 7, Qazaxistan 6, Ozbəkistan 5, Gürcüstan 5 və Qırğızistan 2 pillə irəliliyə bilib.

Digər fakt isə, Azərbaycanın "Global Rəqabətqabiliyyət hesabatı"nda 140 ölkənin arasında, məhkəmənin müstəqilliliyi meyarına görə 39-cu, hökumət tənzimlənməsinin yüksək meyarına görə 3-cü, hökumətin siyasetin davamlılığını təmin etməsi meyarına görə 11-ci, hökumətin dəyişikliklərə reaksiyası meyarına görə 5-ci, hökumətin uzunmüddətli vizyonu meyarına görə 10-cu pillədə qərarlaşır. ASAN, DOST, ABAD, Bir Pəncərə, İxracə Dəstək Mərkəzi, Şəbəkə və s. xidmətlərdən vətəndaşların məmənluq səviyyəsi 100 faizə yaxındır. Ən əsası odur ki, islahatların sistemli, rəvan və her hansı gərginlik olmadan aparılması islahatlara inamı artırır. Azərbaycan ictimai-siyasi kataklizmlər yolu ile deyil, təkamül yolu ile inkişaf edir. Hazırda dünyada rəqabət idarəetmə sistemləri arasında gedir. Azərbaycan, məhz idarəetmənin səmərəliliyini artırmaqla, qlobal səviyyədə rəqabətlilik potensialını gücləndirir.

Vüqar Bayramlı: "Azərbaycanın ən islahatçı 20 ölkə sırasında yer almazı, ölkəmizin hər zamanki kimi, birinci olduğunu təsdiqidir"

Mövzu ilə bağlı bizimlə fikirlərimi bölüşən iqtisadçı ekspert Vüqar Bayramlı bildirir ki, Azərbaycan hər zamanki kimi birincidir. "U.S.News" jurnalında dərc olunan reyting

siyahısında Azərbaycanın dünyanın 80 ən güclü ölkələri arasında 45-ci yerdə qərarlaşması dövlət başçımızın rəhbərliyi altında, aparılan uğurlu siyasetin göstəricisi kimi qeyd etmək olar. Eyni zamanda, Azərbaycan 2017-2018-ci illərdə ən çox islahat aparmış 10 ölkədən biri kimi dəyərləndirilib. Eyni zamanda, ölkəmiz aparılan islahatların sayına görə dünyada birincidir.

Ekspert vurgulayıb ki, "Doing Business 2020"də isə, Azərbaycanın en islahatçı 20 ölkə sırasında yer alması ölkəmizdə həyata keçirilən iqtisadi islahatlara verilən beynəlxalq qiymət kimi karakterize olmalıdır: "Nəzərə alsaq ki, xüsusən, 2015-ci ildən etibarən Azərbaycanda dərinleşmiş iqtisadi islahatlara aparılır. Bu da, beynəlxalq hesabatların reytinglərində, eləcə də, Dünya Bankı kimi aparıcı qurumun "Doing Business" hesabatında özünü eks etdirir. Həmin hesabat hem dövlət, hem də sahibkar və xüsusən də, investisiya həyata keçirmək niyyətində olan iş adamları üçün vacibdir. Çünkü onlar investisiya qərarları verən zaman, bir neçə mühüm hesabata diqqət ayıırlar ki, həmin hesabatların ən vaciblərindən biri də, məhz "Doing Business" hesabatıdır. Beynəlxalq qiymət həm xarici investisiyaların cəlb edilməsi, ölkənin iqtisadi potensialının tanıdlıması və təqdim olunmasına yardım edir, həm də islahatlara aparıldıqca, ölkəmizin beynəlxalq hesabatlarda mövqeyinə daha da yaxşılaşmasına səbəb olur. Bu baxımdan, "Doing Business" hesabatında mövqeyimizin yaxşılaşması birbaşa 2015-ci ildən dərinləşdirilən islahatların nəticəsi olaraq, karakterizə olunmalıdır".

Onun sözlərinə görə, "Doing Business 2020"ye dair islahat icmalının təqdim edilməsi, ondan xəbər verir ki, Azərbaycan hökuməti növbəti illərdə də islahatlara davam etdirmək və dərinləşdirmək niyyətindədir: "Doing Business" in əsas fəlsəfəsi və qiymətləndirmə meyari ondan ibarətdir ki, xidmətlərin alınması üçün tələb edilən günlərin, prosedurların sayında azalmalar olsun, iş adamları, vətəndaşlar daha az xərclər və xidmətlərdən faydalana və yararlanı bilsinlər. Məqsəd beynəlxalq hesabatlarda mövqeyimizin yaxşılaşdırılması ilə yanaşı, iş adamlarının daha yaxşı biznes mühitindən faydalana və xidmətlərdən elektron qaydada yararlanı bilməlidir. Bu gün Cənubi Qafqaz regionunun iqtisadi potensialının 65 fəizdən çoxu, məhz Azərbaycanın payına düşür. Ölkəmiz iqtisadiyyatın rəqabətqabiliyyətliyinə görə, dünya ölkələri arasında qabaqcıl yerlərdən birini tutur. Beynəlxalq reyting agentlikləri Azərbaycanın potensial maliyyə və iqtisadi imkanlarını yüksək qiymətləndirirler. Bütün bu uğurlar isə Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi sosial-iqtisadi siyasetin nəticələrinə beynəlxalq təşkilatların verdiyi qiymət olmaqla yanaşı, milli sahibkar üçün də yeni imkanların yaradıldığından xəbər verir. Bütövlükdə, hesabat göstərir ki, xüsusən, elektron xidmətlərinin daha çox istifadə olunması vətəndaşların, eləcə də, biznesin dövlət xidmətlərinin elektron olaraq elçətanlığının təmin edilməsi Azərbaycanın beynəlxalq hesabatlardakı mövqeyinə birbaşa təsir göstərib. Bu da, bir tərəfdən, təbii ki, 2015-ci ildən etibarən aparılan iqtisadi islahatların dərinleşməsinin qiymətləndirilmesidir. Nəticə olaraq, bu, islahatların davamlılığı ilə bağlı beynəlxalq qiymətdir. Bu da, onu göstərir ki, Azərbaycan növbəti dövrlərdə də dərinleşmiş islahatları davam etdirəcək".

Bir sözle, bütün reytinglərdə Azərbaycanın güclü ölkələrin arasında yer alması bir da ha onu göstərir ki, ölkəmiz daima dinamik yüksəlişdədir.

RƏFIQƏ KAMALQIZI

19 dekabr 2019-cu il

Naxçıvan dinamik inkişaf dövrünü yaşayır

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin ölkəyə rəhbərliyi dövründə sosial-iqtisadi sahələrin inkişafı istiqamətinə çoxşaxəli islahatların həyata keçirilməsi respublikamızın bütün sahələrində uğurların əldə olunması ilə nəticələnib. Dövlət başçısının istər xarici, istərsə də daxili məsələlərdə nümayiş etdirdiyi siyasi iradə Azərbaycanın daha da qüdrətlənməsinə, ölkənin dinamik inkişafına səbəbdür. Son 16 ildə ölkəmizin sosial-iqtisadi inkişafı istiqamətində həyata keçirilən dövlət proqramları, layihələr, islahatlar çərçivəsində qarşıya qoyulan vəziyyələrin uğurlu icrası sayəsində respublikamızın bütün bölgələrinin siması tamamilə dəyişmiş, kənd yolları asfatlaşdırılmış, rayonların ucqar kəndləri belə qazlaşdırılmış, yaşayış məntəqələri içməli su ilə təmin olunmuş, rabitə sistemi yüksək səviyyədə qurulmuş və demək olar ki, şəhərlə kənd arasındaki fərq aradan qaldırılmışdır.

Bu gün özünün içtimai-siyasi, sosial-iqtisadi həyatında uğurlar əldə edən Azərbaycan dünya miq-

yasında sürətlə inkişaf edən ölkələr sırasında öncül yerlərdən birini tutur. Sosial, iqtisadi, siyasi, mə-

Regionlarla paytaxt arasındaki fərqin aradan qaldırılması üçün işlər görülüb

"2019-cu il Azərbaycan İqtisadiyyat üçün vacib illerdən biri olub". Bunu SIA-ya açıqlamasında iqtisadçı ekspert Vüqar Bayramov deyib. Ekspert qeyd edib ki, 2019-cu ildə Azərbaycan sürəti iqtisadi artımı bərpə edə bilib: "Xüsusən də 2014-cü ildə neftin dünya bazارında qiyməti aşağı düşdükdən sonra, iqtisadiyyatda stabililiyin bərpə edilməsi və iqtisadi artımın formalaşması əsas hadəflərden biri idi. Artıq Azərbaycan 2017-ci ildə iqtisadi sabitliyi, 2018-ci ildən isə iqtisadi artımı bərpə edə bilib. 2019-cu ildə məhz bu baxımdan Azərbaycan üçün iqtisadi artımın bərpə edilməsi kimi yadda qalıb. Azərbaycan 2019-cu ildə 3 faizlik iqtisadi artıma artıq nail olmaqdadır. Vacib məqamlardan biri qeyri-neft sektorunda ikirəqməli və xüsusən də qeyri-neft sənayesinde 15 faizlik artımın qeydə alınması olub. Bu kontekstdə regionlar çok vacib idi. Regionların inkişafı hər zaman Azərbaycan üçün prioritet məsələlərdən biri olub. Regionların inkişafı ilə elaqədar dövlət programı qəbul edildikdən sonra biz regionlarda infrastrukturun inkişafını müşahidə etdik".

V.Bayramov bildirib ki, 2019-cu ildə regionlar üçün vacib məqamlardan biri də infrastrukturun dəyərə çevriləməsi istiqamətində fealiyyətlərin genişləndirilməsi olub: "Regional investisiyanın cəlb edilməsi xüsusən də, dövlət investisiya layihələrinin regionlara cəlb edilməsi prosesi sürətlənib. Nəzərə alaqlı ki, ümumiyyətlə son illərdə formalasən sənaye qrantlarının böyük bir qismi regionların payına düşür. 2019-cu ildə Xəzər avtomobil zavodu artıq öz avtomobilərini daha kültəvi şəkildə bazara çıxarmağa başlayıb. Bu da regionlarda sənayenin inkişafında daha innovativ məhsulların istehsalı deməkdir. 2019-cu ildə biz regionlarda sənayeləşmə prosesinin sürətlənməsini müşahidə etdik. Bu da regionların inkişafı üçün çox vacibdir. Ona görə də bu kontekstdən de 2019-cu ildə regionla paytaxt arasındaki fərqi mərhələli şəkildə aradan qaldırılması istiqamətində işlər görülüb və 2019-cu ilin yekunları həm iqtisadiyyat üçün, həm də regionların sosial və iqtisadi inkişafı baxımından pozitiv qiymətləndirilir".

dəni, bir sözə, bütün sahələrdə elde edilən yüksək göstəricilər və nticələr ölkəmizin qüdrətini daha da artırır. Bu naılıyyətlər müstəqil dövlətimizin süretli inkişafına təkan verən uzaqqorenliklə hazırlanmış inkişaf strategiyasının uğurlu tətbiqinin nəticəsidir. Müasir Azərbaycan dövlətinin Qurucusu, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin müəyyənələşdirdiyi inkişaf strategiyasının Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla həyata keçirilməsi Azərbaycanın qarşısında böyük imkanlar açır.

"NAXÇIVAN MUXTAR RESPUBLİKASI BÜTÜN İQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏRİNƏ GÖRƏ COX SÜRƏTLƏ İNKİŞAF EDƏN RESPUBLİKADIR"

Azərbaycanın hər yerində olduğu kimi, bu gün Naxçıvan Muxtar Respublikası da yeni inkişaf dövrünü yaşayır. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev çıxışlarının birində qeyd etdiyi kimi, Naxçıvan şəhəri abadlaşdır, gözəllesdir, çox böyük quruculuq və ya yaşıllaşdırma işləri aparılır: "Son illər ərzində, muxtar respublikada böyük abadlıq-quruculuq işləri görülmüşdür. Naxçıvan Muxtar Respublikası bütün iqtisadi göstəricilərinə görə çox sürətlə inkişaf edən respublikadır".

Naxçıvan Muxtar Respublikası bütün sahələrdə sistemli şəkildə

təyirəm ki, burada aparılan işlər çox yüksək qiymətə layiqdir, çox böyük zəhmət, çox böyük məhabət tələb edir".

"BİZİM SIYASƏTİMİZİN MƏRKƏZİNDE AZƏRBAYCAN VƏTƏNDASI DAYANIR"

Azərbaycan Prezidenti tərəfinə Naxçıvan Muxtar Respublikasına qayğı, diqqət hər zaman olub və bu gün də var. Prezidentin Naxçıvana dəfələrlə səfəri və respublikada 100-dən çox obyektin açılışında iştirakı elə bu diqqətin nümunəsidir. Sosial-iqtisadi inkişaf sahəsində qəbul edilmiş dövlət proqramlarının uğurla icrası muxtar respublika iqtisadiyyatının daha da güclənməsini, makroiqtisadi göstəricilərin bütün parametrləri üzrə inkişaf dinamikasının qorunub-saxlanması təmin etmişdir. Naxçıvanda sənayedə, tikintidə, iqtisadiyyatda, sosial həyatın bütün sahələrində böyük uğurlar qazanılıb. Belə ki, Naxçıvanda bütün qəsəbə və kəndlər müasirleşib, yenidən qurulub, asfalt yollar salınıb. Son illər muxtar respublikanın kəndlərində dövlət dəstəyi və güzəştli şərtlərlə verilən kreditlər hesabına yüzlərlə kiçik istehsal və emal müəssisəsi yaradılıb. Bu gün Naxçıvanda sənayenin və aqrar sahənin inkişafı yeni sahibkarlar təbəqəsi yaradıb.

Naxçıvanda böyük infrastruktur layihələri icra edilib, qazlaşdırılma ilə bağlı məsələlər tam şəkilədə öz həllini tapdı. Hazırda muxtar respublikada qazla təmin olunmayan heç bir kənd və oba qalmayıb. Naxçıvanın ən ucqar kəndlərində belə sakinlər mavi yanacaqdan istifade edirlər. "Qazlaşdırma 100 faiz təmin edilib" deyə dövlət başçısı bildirib. Cənab Prezident Naxçıvanda elektrik enerjisi ilə bağlı məsələlərin də öz həllini tapdığını bildirib: "Mənim yadımdır, 1990-cı illərin əvvəllərində atamın yanına gelərkən, qaranlıq içinde yaşayırdıq, biz özümüzü şam işığı ilə təmin edirdik. Ulu Önder Heydər Əliyev iş kabinetində neft lampasının işığında işləyirdi... Bu gün elektrik enerjisi ilə bağlı bütün problemlər həll olub".

Müasir dövrümüzdə Naxçıvanda içmeli su layihələri də uğurla icra olunub. Belə ki, Naxçıvan, Şahbuz, Culfa kimi şəhərlərinin, içmeli su layihələri artıq sona yetib. "Naxçıvanın hər bir şəhərində içmeli su-kanalizasiya layihələri icra edilir" deyən dövlət başçısı bu gün Şərur şəhərinə tam təmiz, Dünya Şəhiyyə Təşkilatının standartlarına tam uyğun içmeli su verildiyini bildirib: "Bu, ölkəmizin gücünü, qüdrətini, bizim sosial siyasetimizi göstərir. Həmişə demisəm, bu gün də demək istəyirəm ki, bizim siyasetimizin mərkəzində Azərbaycan vətəndaşı dayanır. Onun problemlərinin, qayğılarının, bütün sosial məsələlərin həlli üçün bizdə çox güclü iradə, imkanlar var və görülən işlər bizim siyasetimizi eks etdirir".

Zümrüd BAYRAMOVA

Bəhruz Quliyev: "Azərbaycanla Ukrayna arasındaki qarşılıqlı münasibətlərin perspektivi böyükdür"

"Azərbaycan-Ukrayna əlaqələri, ölkələrimiz arasındaki ənənəvi dostluq münasibətləri, ikitərəfli və çoxtərəfli əməkdaşlıq faktoru xalqlarımızın qarşılıqlı mənafələrinə uyğun şəkildə dinamik inkişaf edir". Bu fikirləri "SƏS" qəzetinin baş redaktoru, siyasi ekspert Bəhruz Quliyev Ukraynanın dövlət başçısı Vladimir Zelenskinin Azərbaycan Respublikasına etdiyi rəsmi səfərini, Prezident İlham Əliyevlə görüşünü, ölkələrimiz arasında imzalanan sənədləri, qəbul edilən qərarları şərh edərkən deyib.

Siyasi ekspert xatırladı ki, Azərbaycanla Ukrayna bütün beynəlxalq tədbirlərdə və iqtisadi məsələlərde bir-birinə dəstək göstərən ölkələrdir və eyni zamanda, həmin dəstək BMT, AŞPA və s. kimi digər təşkilatlarda da özünü göstərib.

B.Quliyev bildirib ki, ümumiyyətlə, Azərbaycan ile Ukrayna arasında strateji müttəfiqlik münasibətləri durmadan möhkəmlənir və genişlənir: "Azərbaycan-Ukrayna münasibətlərinin strateji tərəfdəşliq seviyyəsinə yüksəldilməsinə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin əvəzsiz xidmətləri olub və bu missiya Prezident İlham Əliyev cənabları tərəfindən davam etdirilir".

"Ukrayna xarici siyaset sahəsində Avropa ölkələri, ABŞ və NATO ile əməkdaşlığın dərinləşdirilməsinə ciddi fikir verir", - deyə xatırladan baş redaktor dost ölkənin xarici siyasetində Azərbaycanın özünəməxsus yer tutduğunu bildirib: "Tarixən bə iki dövlət arasında əlaqələr mövcud olub və həmin mövcudluq bu gün də əsaslı şəkildə qorunub-saxlanılmışdır. Məsələn, bir amili də xatırlatmaq istədim ki, Azərbaycanın dövlət məstəqiliyini tanıyan ilk ölkələrdən biri de məhz dost Ukrayna olub".

B.Quliyev qeyd edib ki, qarşılıqlı münasibətlərin səciyyəvi cəhəti ilk növbədə dostluq, sonra isə qarşılıqlı faydalı iqtisadi-ticarət, hərbi-strateji və siyasi əməkdaşlıqdan ibarətdir: "Ukrayna ölkəmizin əsas ticarət tərəfdarlarından biridir və Azərbaycanın xarici ticarət dövriyyəsində 6-ci yeri tutur. İki ölkə arasında ticarət mübadiləsində sabit artım müşahidə olunur. 2018-ci ilde onun həcmi 853 milyon dollar olub ki, bu rəqəm artmaqdə davam edir. Hazırkı dövrümüzə qədər Azərbaycan Ukraynaya 362 milyon dollar sərməyə qoyub ki, onun 286 milyon dolları neft, 76 milyon dolları isə qeyri-neft sektoruna aiddir. O cümlədən, Ukrayna Azərbay-

üstə düşdüyüünü unutmamalıyıq. Ölkələrimiz BMT, ATƏT, Avropa Şurası kimi beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində konstruktiv qarşılıqlı fəaliyyət göstərir və uğurlu əməkdaşlıq edirlər. TRASEKA, Qara Deniz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı çərçivəsində də qarşılıqlı əlaqələr müsbət mərcada inkişaf etdirilir. Ümumiyyətlə, Azərbaycan-Ukrayna əməkdaşlığının güclənməsi heç bir üçüncü dövlətə qarşı çevrilməyib və yalnız qarşılıqlı məraqlara xidmət edir".

"Əbəs deyil ki, Ukraynanın dövlət başçısı Vladimir Zelenski ölkəmizə səfəri çərçivəsində cənab İlham Əliyevlə keçirdiyi görüşündə Azərbaycanla Ukrayna arasında dostluq və qardaşlıq münasibətlərinin inkişaf etdiyini vurğulayıb və qeyd edib ki, Azərbaycan regionda lider dövlətə əvvəlib", deyən siyasi ekspert dövlət başçısının da bu məsələdə önəmli faktorları xatırlatdığını qeyd edib "O cümlədən, cənab İlham Əliyevin də ölkələrimiz arasında müzakirələr gedəndə, Ukraynanın nümayənde heyəti Azərbaycanın tərəfini saxlamışdı. Ukrayna nümayəndə heyətinin səlahiyyətlərinin AŞPA-da dayandırılması məsələsinin müzakirəsində isə Azərbaycan bu qətnaməye qarşı çıxmışdı. Ermənistan-Azərbaycan Dağılıq Qarabağ münaqışında Ukrayna həmişə Azərbaycanın mövqeyini müdafiə edib və bu siyaset dəyişilməz olaraq qalır. Həmçinin, qlobal və regional problemlərin əksəriyyəti barədə rəsmi Kiyevin və Bakının yanaşmalarının üst-

səykediyini ehtiva etməkdədir. Əminliklə deyə bilərik ki, qarşılıqlı maraqlara əsaslanan bu tərəfdəşlik, dostluq münasibətləri eyni zamanda Cənubi Qafqaz regionunda və Şərqi Avropada sülh və sabitliyin daha da möhkəmləməsinə kömək edir. Bunun üçün isə Azərbaycanla Ukrayna arasındaki qarşılıqlı münasibətlərin perspektivi göründüyü kimi böyükür". - deyən Vüqar Rəhimzadə.

Vüqar Rəhimzadə: Azərbaycan dünyanın ən güclü ölkələrindən biridir

ABS-in "U.S.News & World Report" jurnalı 2019-cu ilde dünyanın ən güclü ölkələrinin reyting siyahısını açıqlayıb. ABŞ-in ən nüfuzlu siyasi nəşrlərinin birinin saytında dərc edilən siyahı Pensilvaniya Universitetinin "BAV Group and Wharton School" Qrupunun analitikləri tərəfindən tərtib edilib. Siyahıda Azərbaycan 45-ci yerdə qərarlaşdır. Bu göstərici ilə Azərbaycan cari ilde əldə etdiyi uğurlara görə Avropa İttifaqının Xorvatiya, Çexiya, Latviya, Ruminiya, Slovakiya, Sloveniya, Estoniya və Portuqaliya kimi ölkələrini geride qoyub. Bu sözləri AZƏRTAC-a açıqlamasında YAP Siyasi Şurasının üzvü, "iki sahil" qəzətinin baş redaktoru Vüqar Rəhimzadə deyib.

Vüqar Rəhimzadə bildirib ki, reyting məlumatına görə, Azərbaycan neinkin Cənubi Qafqazın lider ölkəsi statusunu qoruyub saxlayır, eyni zamanda, Avropa İttifaqı ölkələrinin bir çoxunu müxtəlif sahələrdə üstələməkdədir. O deyib: "Siyahı tərtib edilən zaman ölkələrin iqtisadi vəziyyəti, hərbi gücü, siyasi təsir dairəsi, dünyada liderliyi, habelə beynəlxalq təşkilatlara üzvüllük və iştirakı daxil olmaqla bir sira amillər nəzərə alınıb. Sərr deyil ki, Azərbaycan hazırda neinkin regionda həyata keçirilən layihələrin əsas iştirakçısı, hətta qitələri birləşdirən nəqliyyat, Avropa qitəsinin enerji təhlükəsizliyini nəzərdə tutan təbii qaz layihələrinin təşəbbüskarı və aparıcı tərəfi kimi çıxış edir".

"Həyata keçirilən məqsədyönlü sosial-iqtisadi siyaset, siyasi sabitlik, investisiya imkanlarının geniş olması Azərbaycanı dövriyənin sayılıb-seçilən ölkələri sırasına çıxarıb. Üstəlik, zəngin enerji ehtiyatları, əlverişli coğrafi mövqə ölkəmizə beynəlxalq əhəmiyyətli layihələr həyata keçirməye imkan verib", - deyən Vüqar Rə-

himzadə eləvə edib ki, 1994-cü ilde bir sıra dünya səviyyəli transmili şirkətlər imzalanan möhtəşəm neft sazişi - "Ösrin müqaviləsi" ilə Azərbaycan yeni inkişaf mərhələsinə qədəm qoydu. Bir çox beynəlxalq, regional təşkilatlarla, dünya ölkəleri ilə uzunmüddətli dostluq və əməkdaşlıq üçün möhkəm təməl yaradı. Ərazisinin 20 faizinin işğal olunması, regiondakı kataklizmlər Azərbaycanın davamlı inkişafına mane ola bilmədi. 1990-ci illərin ortalarında əldə edilmiş siyasi sabitlikdən sonra ölkə davamlı iqtisadi islahatlara və iqtisadiyyatın şaxələndirilməsinə önem verərək neft-qaz və qeyri-neft-qaz sektorlarının inkişafına nail oldu. Ulu öndər Heydər Əliyevin müəllifi olduğu yeni neft strategiyasının inam və uğurla həyata keçirilməsi o dövrədə dərin iqtisadi və siyasi uğuruma yuvarlanmış ölkənin qəddini düzəltdi. Qısa müddədə nəhəng layihələr gerçəkəldi, tamamilə yeni neft-qaz infrastrukturunu quruldu. "Ösrin müqaviləsi" imzalanandan cəmi üç il sonra layihə çərçivəsində ilkin neft əldə olundu. Çox keçmədən Ulu Öndərin və dövriyənin müxtəlif yerlərindən gəlmiş mötəbər qonaqların iştirakı ilə üçüncü minilliyyin nəhəng mühəndis qurğusu olan Bakı-Tbilisi-Ceyhan (BTC) əsas ixrac neft kəmərinin təməli qoyuldu. "Şəhdəniz" kəş olundu, böyük perspektivə malik bu qaz-kondensat yatağının işlənməsinə qərar verildi.

BTC-dən sonra Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəməri, Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu çəkildi. Azərbaycan eləcə də dövriyənin mühüm nəqliyyat layihələrinin iştirakçısı oldu, nəticədə "Şərqi-Qərb", "Şimal-Cənub" marşrutları üzrə önemli qoşşaqça əvvıldı. Ölkəmiz Xəzerin dənizində Adriatik dənizinin sahillərinədək uzanan 3500

kilometrlik qaz dəhlizi açıldı. Hətta dünyada baş veren maliyyə böhrəni Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişaf tempinə təsir edə bilmədi. Xam neftin qiymətlərində müşahidə edilən dəlgalanma ilə bağlı çağırışlar cavab olaraq Azərbaycan dövləti strateji islahatlar üçün yeni hədəflər, ölkənin gələcək dayanıqlı inkişafına töhfə vermək məqsədilə yeni inkişaf modeli müəyyənləşdirildi. Təsadüfi deyil ki, Azərbaycan Dönya Bankının "Doing Business" hesabatında 2015-ci ildeki 80-ci yerdən 2019-cu ilde 25-ci yere qədər irəliyəib dövriyənin ən yaxşı islahatçı ölkələri sırasına daxil oldu.

Bütün sahələrdə infrastruktur layihələri həyata keçirilib. Vaxtılı insanları ən çox narahat edən məsələlərdən biri qazın olmasına idi. İndi ölkədə qazlaşdırılmayan yaşayış məntəqələri cəmi 3-4 faizdir. Elektrik enerjisi səridən heç bir problem yoxdur. Azərbaycan indi işıqla neinkin əhalini, sosial, istehsal, xidmət təyinatlı obyektləri təmin edir, hətta onu xarice də ixrac edir. On beş min kilometrdən çox avtomobil yolunun tikilmesi bölgələrdə həyatın canlanmasına səbəb olan əsas amillərdən biridir. Bu, həm də turizmin inkişafına təkan verir. İldən-ile daha yüksək göstəricilər əldə edən aqrar sektor üçün də yolların əhəmiyyəti böyükür. Ölkənin sənaye xəritəsində iri müəssisələrin saylığını ildən-ile çoxalır.

Azərbaycanın dünya siyasetində nüfuzu, təşəbbüsleri ilə fərqlənən, sayılib-seçilən sabit ölkə olduğunu vurğulayan Vüqar Rəhimzadə bildirib: "Azərbaycan BMT Təhlükəsizlik Şurasının mandatı esasında təsis edilmiş beynəlxalq sülhməramlı əməliyyatlara da öz töhfəsini verir. Ölkəmiz Rusiya-NATO, Rusiya-ABŞ yüksək hərbi rəhbərliyinin görüşlərinə mütəmadi olaraq ev sahibliyi edir. Qoşulmama Hərəkatı kimi nüfuzlu təşkilatın Sammiti üçün Azərbaycanın seçilməsi ölkəmizin dəstəklənən müstəqil xarici siyasetine olan inam və hörmətin göstəricisidir".

Azərbaycanın orqanik xəritəsi hazırlanacaq

Azərbaycanın orqanik xəritəsi hazırlanacaq. AZƏRTAC xəber verir ki, bu barədə "Ekoloji Təmiz Məhsul İstehsalçıları və İxracatçıları" İctimai Birliyinin sədri Emin Əliyev Bakıda keçirilən "Ölkəmizin orqanik məhsul istehsalı və ixracı potensialı" adlı konfransda deyib.

"Bununla bağlı təkliflər vermişik və layihə hazırlanıb. Layihənin yaxın günlərdə donor təşkilatlara təqdim edilməsi gözlənilir. Təbiiyini qorumuş ərazilərin xəritəsi hazırlanacaq. Həmçinin orqanik məhsul istehsalçılarının məlumat mərkəzinin yaradılması da nezərdə tutulur", - deyə E.Əliyev qeyd edib. Qeyd edək ki, hazırda ölkədə sertifikatlı 10 orqanik məhsul istehsalçısı şirkət var.

On bir ayda dövlət bütçəsinin gəlirləri 21,1 milyard manat, xərcləri isə 20,1 milyard manat olub

Maliyyə Nazirliyinin təqdim etdiyi operativ məlumatlara əsasən, yanvar-noyabr aylarında dövlət bütçəsinin gəlirləri 21 milyard 132,2 milyon manat, xərcləri 20 milyard 175,3 milyon manat təşkil edib. Dövlət Statistika Komitəsindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, bütçənin icrasında 956,9 milyon manatlıq və ya ümumi daxili məhsulun 1,31 faizi qədər profisit yaranıb.

MƏTLƏB
Metlebsalalov@mail.ru

Demokratlar
Tramp üçün
“tələ” qurur...

Dünya siyasetində “boz kardinal” funksiyası ilə hər yeri cəhənnəmə çevirən ABŞ siyasetində əməllicə vurnuxma başlayıb. Bu dəfə məsələ daha qəlizdir. Artıq demokratların siyasi buldozerenin hədəfi təkcə D.Tramp deyil, həm də ABŞ-in xarici siyaseti maraqlarıdır. Xüsusi ilə, ABŞ Senatunda qondarma, yalançı 1915-ci il “soyqırımı” barədə qərarın qəbul edilməsi və bununla da, İkinci Dünya müharibəsindən bəri ən vacib strateji tərəfdəşlərdən olan Türkiyəni hədəf götürmək, ABŞ-in xarici siyaseti baxımından, olduqca vacib və köklü bir ölkə ilə ipləri qoparmaq ciddi məsələlərdən xəbər verir. ABŞ, bu qərarın ağırlısını çox uzun illər çəkməli olacaq. Bu, şübhəsizdir. Amma gözlərini qan bürümüş demokratlar üçün bunun elə bir önəmi yoxdur. Dövlət maraqları getdi işinin dəlinca. Hətta ABŞ kimi nəhəng dövlətçilik institutu olan bir ölkədə belə, bu, baş verdi!

Sözsüz ki, əsas hədəf həm də D.Trampın mövqelərini yerlərdə süründürməkdir. Dəlisov milyarder D.Trampın Ağ Evin yuxarı başına keçməsi, nə qədər təəccübü və amerikadakı siyasi analitiklər və adı seçicilər üçün gözlənilməz idisə, bir qədər sonra Kreml sahibi balacaboy Vladimir Putinin D.Trampın Hillari Clintonu üstələməsi üçün, okeanın o tayına “əl uzatlığı” barədə yayılan xəberlər daha şok xarakteri daşıdı. Təsəvvür edin, 1917-ci il oktyabr çevrilişindən sonra dünya siyasetində barışmaz düşmən obrazında olan iki nəhəndən biri, hətta SSRİ-nin dağılmasından sonra belə, digərinin seçkilərində “əlini torbaya” salır. Bunu, amerikalılar heç qorxulu yuxu kimi də təsəvvür etməyi düşünmürdülər. Çünkü gerçəkdən cox QORXUNCDUR! Özü də qüdretli Sovet hökumətinin vaxtında, deyil, məhz indi Moskvadan buna cəsarət edib Ağ Evi biyabırçı veziyətə salması, bütün ağdərili və qaradərili amerikalılar üçün əsl milli intihardır. Balacaboy V.Putin, böyük SSRİ-nin bacarmadığını reallaşdırırdı. Bunu, artıq ABŞ-dakı ən optimist siyasetçilər belə etiraf edirlər. V.Putin çox güman kisi, Rusiya tarixində bir sira ilklerə yanaşı, həm də ABŞ üzərindəki psixoloji və siyasi qələbələrə görə də, yadda qalacaq. Nə isə, V.Putindən keçək D.Trampa sarı.

Gelin D.Trampın hazırkı durumuna nəzər salaq. Hazırda Ağ Ev sahibi, rəqib partiya tərəfindən özünün və ABŞ-in dostlarına qarşı əsl düşmən vəziyyətinə getirilir. Yuxarıda yalancı “erməni soyqırımı” barədəki qərarı, ilk əvvəl, D.Trampın bütün dostlarını qatı düşmənə çevirmək, dünyada ona qarşı kəskin nifret yaratmaqdır. Fikir verin, ABŞ Senati qondarma “erməni soyqırımı”nın nə vaxt qüvvəyə mindirdi? Türkiye prezidenti Ərdoğanın Ağ Evi səfərindən sonra. Bir çoxlarının, artıq barışmaz düşmənciliyə çevrilən Türkiye-ABŞ münasibətlərinin qiymətə qədər düzəlməyecəyi barədə ucadan danışlığı vaxtda, Ərdoğanın ABŞ səfəri bütün iddiaları alt-üst etdi. D.Tramp açıq şəkilde Türkiye prezidentinə simpatiyasını ortaya qoydu və Ərdoğanla birge Yaxın Şərqdəki problemləri əla alacağını bildirdi. Bu isə, bölgədəki Türkiye əleyhinə olan ölkələri qəti razı sala bilməzdi. Görünür, bu qərarın qəbulunda həmin narazı dövlətlərin də “səsleri eşidilib”...

Demokratlar Partiyası üçün isə, D.Trampın beynəlxalq nüfuzunu artırmaq şansı qəti qəbul edilməz idi və Senat “yapacağına yapdı”. Eyni zamanda, Kongresdəki və Senatdakı D.Tramp əleyhdarları, artıq var gücəri ilə ağıbəş milyarderi üzük qası kimi mühəsirəyə almağa, ona qarşı embargoları gücləndirməyə, “əl-qolunu bağlamağa”, prezidentin xeyrine çıxarılaçاق qərarları əl qoymağa başlayıblar. Xüsusiylə, D.Trampın impiqmenti tərafındakı həlqənin sixlılığı, milyarder prezident üçün Riçard Niksonun tələyini yenidən təkrarlamaq qorxusunu artırıb. D.Tramp ABŞ tarixində, çox güman ki, qeyri-ənənəvi jestləri, psixoloji durumu, dünyani velveləyə salan gecə qərarları və müsəlmanlar əleyhinə olan addımları ilə yadda qalacaq. Amma impiqmentə uğrayan prezident kimi, rekord vuracağı demokratlarla siyasi “döyüsdən” necə çıxacağının asılıdır.

“Boykot” qərarı ilə “Milli Şura” ağır durumunu daha da ağırlaşdıracaq

Hər bir partyanın gücü, sosial dayaqları onun seçkidə iştirak etməsi ilə müəyyənləşir. Amma “Milli Şura”, AXCP parlament seçkilərində iştirak etməyəcəklərini bəyan ediblər. Bu azmış kimi, onlar kütləvi aksiyalara başlayacağını da bəyan etdilər. Söhbət etdiyimiz müsahiblərimiz “Milli Şura” və AXCP-nin seçkilərlə bağlı mövqelərinin “Siyasi partiyalar haqqında Qanun”a və siyasi mübarizə metodlarına zidd olduğunu bildirdilər.

Millət vəkili Elman Nəsirli:
“Müxalifətin “boykot” taktikası cəmiyyətimizdə gülüş doğurur”

- Ölkəmiz çox mühüm siyasi hadisələr ərefəsindədir. Dekabrin 23-də bələdiyyə seçkiləridir, 2020-ci ilin fevralın 9-da isə parlament seçkiləri keçiriləcək. İndidən artıq seçkiöncəsi, xüsusi də, parlament seçkiləri ərefəsi cəmiyyətdə çox böyük bir fəallıq hiss olunmaqdadır və indidən söyləmək olar ki, Azərbaycanın demokratik inkişaf tarixinə 9 fevral seçkiləri şəffaf, azad, obyektiv seçkilər kimi daxil olacaq. Ən azı, ölkəmizdə 50-yə yaxın siyasi partiya var, artıq 40-a qədər siyasi partiya parlament seçkilərində iştirak niyyətini ortaya qoyub. Artıq 9 partiya qeydiyyatdan keçib, yaxın perspektivdə de digər partiyaların qeydiyyatdan keçəcəyi gözlənilir. Faktiki olaraq, bu prosesdə yegane “boykot” yolunu seçən AXCP və “Milli Şura”dır. Demək olar ki, adları çəkilən partiyaların “boykot” taktikası cəmiyyətimizdə gülüş doğurur. Çünkü adəten, bu siyasi mübarizə üsulunu tutan siyasi partiyaların cəmiyyətdə çox böyük nüfuzu, elektoratı, sosial bazası olur və onların “boykot” taktikası seçkilərin nəticələrinə çox ciddi təsir göstərir. Ona görə də, AXCP-nin, “Milli Şura”nın cəmiyyətdə heç bir real güc yoxdur, ən azı, qeyri-qanuni mitinq və piket cəhdələri onların hansı sosial bazaya malik oludurlarını üzə çıxardı. Yəni heç bir baza yox, heç bir xalqdan dəstək yox və onların bu “boykot” taktikası özlərini boykotdan başqa bir şey deyil. Yəni özləri-özlərini bütün bu proseslərdə kenar edirlər və cavabını da biz bilirik. Cavabı da odur ki, seçkilərə qatılmaq real güc ortaya qoymaqdır. O güc olmayaçaq təqdirdə isə, seçkilərin nəticələri radikal qruplaşmaların nə qədər

zəif olduğunu və heç bir dəstəyə malik olmadıqlarını üzə çıxaraq və bu səbəbdən de hesab edirik ki, onlar möglubiyyətin acısını yaşamamaq üçün bu seçkilərə qatılmırlar. Demək olar ki, onlar virtual aləmin qəhrəmanlarıdır. Onlar deyilər ki, bizim virtual aləmdə tərəfdəsimiz var, amma real həyatda, piket məsələsi ortaya çıxanda isə, məlum olur ki, onlar sabun köpüyündən başqa bir şey deyillər. İndi isə, onlar yeniden bulanıq suda balıq sevdasına düşübər və seçkini “boykot” edəcəklərini bildiriblər və bununla yanaşı, onların yenə də küçə nümayişləri, etiraz dalğası yaradacaqları haqqında bəyanatlar verirlər. Bilirsiniz, bu, əslində, qasıqda su firtınına yaratmaq bənzeyir və cəmiyyətimizdə haqlı olaraq, güllüş hədəfine çevrilirlər. Bir sözə, əger onların ölkəmizin aparıcı siyasi qüvvəsi olan Yeni Azərbaycan Partiyası kimi nüfuzları olsayıdı və arxasında xalq dayansayıdı, onlar istənilən seçkiyə qatılardılar. Bütün bunlar olmadığından “boykot” kimi abnormal bəyanatlar verirlər. Eyni zamanda, onların bu cür hərəkətləri heç müxalifət daxilində də bəyənilmir. İndi müxalifətin özü radikal siyasi dairələrdən uzaqlaşır və onların taktikasını bəyənmir, rədd edir və qarşısından gələn parlament seçkilərində iştirak edəcəklərini bildirirlər. Artıq Müsavat, AMİP və digər partiyalar nəməzədlərini irəli sürüblər. AXCP və “Milli Şura” seçkilərde iştirak etməyəcəklərə, bu, onlar üçün növbəti problemlər və uğursuzluqlar gətirəcək.

“Azadlıq Hərəkatçılıarı” Birliyinin sədri Təhmasib Novruzov: “Milli Şura” bir az da irəli gedib, “boykot” haqqında mızıldanır”

- Demokratik cəmiyyətlərdə, o cümlədən, Azərbaycanda seçkilər dönmədə müxtəlif aksiyalar, o cümlədən, mitinqlər, piketlər keçirməkdə heç bir aşağılanmadan, qanunsuzluqdan səhəbat gedə bilməz. Bu, başqa məsələdir ki, həmin aksiyalar qanunla qadağan olunmayıb yerlərdə, həm də qanunla qadağan olunan şəhərlərdən keçirilməlidir. Bəzi müxalif qüvvələr isə, məqsədli şəkildə qarşidurma yaratmaq üçün bu tələbləri pozmaqdır. Bu da onlara xaricdəki anti-Azərbaycan qüvvələr tərəfindən verilən sifarişdir. Qaldı milli olmayan “Milli Şura”nın, AXCP-nin seçkilərde iştirak etməmələri barədə qərarlarına, bu, gözlənilən idi. Hələ “Milli Şura” bir az da irəli gedib “boykot” haqqında mızıldanır. Hələ de siyasetlə məşğul olan bu bədbəxtlər siyasetin əlifbası olan iştirakdan imtina ilə boykot arasındakı fərqi görə bilmirlər. Boykot çağırışını, o siyasi qurum eləyə bilər ki, onun seçici tərəfdarı, ümumi seçicilərin azı yarışından çox olsun. Bular isə, beş-on partiyanın da dəstəyi ilə keçirdikləri aksiyalarda min nefer də toplaya bilmirlər. Bele olduğu halda, hansı qüvvə ilə boykot haqqında danişə bilərlər? Əvvəller olduğu kimi, seçkilərdə heç bir nailiyətlərin olmayaçağını özləri de gözəl bilir və buna görə də özləri sığortalamaq üçün müxtəlif yollar axtarırlar. Necə deyərlər, ağaları buyurur ki, sürün dərəyə, buların ağızı nədir yoxsa sürələr. Təessüf eləyirəm ki, hələ də 25 illik müxaliflik təcrübəleri olmasına baxmayaraq, irəliyə doğru bir addım da ata bilmirlər, belə getse, ata bilməyəcəklər də.

Mətbuat Şurasının sədr müavini Müşfiq Ələsgərli:
“Uğursuzluq bundan sonra da müxalifəti izləyəcək”

- Hər bir ölkədə müxalifət var. Normal müxalifəciliyin özünü də normal davranış qaydaları var və o qaydalara əməl edilməlidir. Bizim və “Milli Şura” daxil olmaqla müxalifətin həmişə adalarının qarşısında epitet radikal müxalifət dağıdıcı bir qüvvə kimi çıxış edirlər. Demək olar ki, adları çəkilən bu qüvvələrin bu cür hərəkətləri zaman-zaman olub. Ona görə də, onların imici bu cür formalışlaşdırıcı ki, onların qarşısına bir radikal sözü artırılib. Bir sözə, bunlar radikal müxalifətdir, dağıdıcı müxalifətdir və hər şeye də dağıdıcı yanaşırlar. Adaları çəkilən qüvvələrin indi atlığı addımlar da onların xarakterine uyğun gəlir. Bir sözə, normal müxalifət seçkiyə getməlidir, seçkilərə xalqın dəstəyini qazanmalıdır. Amma adları çəkilən şəxsler çox gözəl bilirlər ki, xalq tərəfindən dəstəkləri yoxdur. Ona görə də, vəziyyətdə çıxmək, özlərini reklam etmək üçün bu cür radikal addımlara ətəklər ki, bu da, əslində, yolverilməzdir. Çünkü xalq onların kim olduğunu çox gözəl bilir və son nəticədə də, bir daha onlar öz kimliklərini təsdiqləmiş olacaqlar. Ümumiyyətlə, bu günə qədər ölkədə keçirilən bütün seçkiləri radikal müxalifət təmsilçiləri uduza-uduza geliblər. Bu amil, yəni uğursuzluq bundan sonra da müxalifəti izləyəcək.

GÜLYANƏ

2019-cu il islahatlar ili kimi yadda qalacaq

Olkemizda böyük islahatlar ili kimi 2019-cu ilin yadda qalacağı şübhə doğura bilməz. Sosial dövlət modeli olan Azərbaycanda hədəf hər bir vətəndaşın qayğısına qalmaq, onların ehtiyaclarının maksimum səviyyədə ödənilməsidir və bunun üçün iş, bütün sahələrdə dəyişikliklərə ehtiyac olduğu, eyni zamanda, bu ehtiyacların Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə layiqincə ödənildiyi vətəndaşların diqqət mərkəzindədir.

Ölkə vətəndaşlarının rifahı əsas vəzifə hesab olunduğu bir dövlətdə ciddi islahatlar aparılmasına ehtiyac duyulur və cəmiyyət bunun da şahidi oldu. Etiraf etmək lazımdır ki, minimum əmək haqqı yaşayış minimumu səviyyəsinə bu il çatıb. Əlbəttə ki, müyyən nəticələrin əldə edilməsi üçün görülən işlərə sərf olunan zaman fasılışına bizlərdən asılı olmadan ehtiyac var və məhz minimum əmək haqqının yaşayış minimumu səviyyəsinə çatdırılmasında qətiyyətli və uğurlu yol keçildiyi günün reallığında öz əksini tapıb.

Büdcə xərclərində semərəliyi artırmaq, idarəetməni asanlaşdırmaq baxımından, dövlət və iqtisadiyyatı idarəetmə mexanizmini təkmilləşdirməyə ehtiyac duyulduğundan, cari ildə bu səhədə də islahatlar aparıldı və bunun da şahidi oldu. Qarşıya qoyulan məqsəd və hədəflərə çatmaq üçün həyata keçirilən islahatlar sistemli xarakter daşımalarıdır. İqtisadi müstəvیدə nailiyətlər çox olmalıdır ki, aparılan islahatlar sayesində, əhalinin sosial müdafiəsini daha da gücləndirmək mümkün olsun. Nailiyətlərin əldə olunması üçün isə, sözsüz ki, daha böyük spektrde islahatlara, struktur, kadr, qanunvericilik və digər islahatlara ehtiyac duyulur.

Xatırladaq ki, 2018-ci ildə keçirilən prezident seçkilərində növbəti dəfə qalib olan ölkə başçısının andığın mərasimində çıxışı program xarakterli idi. Cənab Prezident öz çıxışında böyük islahatlara start verəcəyini diqqətə çatdırıldığı da cəmiyyətimiz yaxşı xatırlayıb. Islahatların ilkin təzahürlərinin hələ 2018-ci ildən özünü göstərdiyinin de şahidiyik və 2018-ci ilin ikinci yarısında dövlət bütçəsinin hazırlanma qaydasında yeniliklərin tətbiq edildiyi, Vergi Məcəlləsində köklü şəkildə, çoxsaylı dəyişikliklər təkzib edile bilməz. Həmin ildə ölkə başçısının rehbərliyi və tapşırıqları ilə atılan addımlar cari il üçün hazırlanmış dövlət bütçəsində so-

sial istiqamətdə çox böyük addımlar atılacağından xəbər verirdi.

2019-cu ilin əvvəlindən sosial istiqamətdə atılan addımlar və görülən işlər ümidi ləri doğruldu. İlk böyük sosial paket bu ilin fevral ayında qəbul edildi. Artıq mart ayından minimum əməkhaqqı, minimum pensiyalarda ciddi artımlar oldu, bütün müavinətlər artırıldı, yeni müavinət növlərinin tətbiqinə başlanıldı, dövlət bütçəsindən maliyyələşən təşkilatlarda işçilərin maaşları artırıldı. Bununla da, yekunlaşmadı və aradıca, yəni ilin ortasında ikinci sosial paketin qəbulu haqqında da Sərəncam verildi və pensiyalar, eləcə də maaşlar sentyabrdan qüvvəyə minən dəyişikliyə əsasən, bir daha artırıldı. Bütün bunların nəticəsi olaraq, il ərzində minimum əməkhaqqı artırıllaraq 250 manata, minimum pensiya isə 200 manata çatdırıldı.

Bir il ərzində əməkhaqqı və pensiyaların bu qədər artırılması, bir il müddətində iki sosial paketin həyata keçirilməsinin hələ bu vaxta qədər şahidi olan olmamışdı ki, cəmiyyətimiz bunun da bu il şahidi oldu. Əslində, bu nəticələr heç də təsadüfi deyildi və bunu doğuran səbəblərin də qeyd olunması lazımdır. Qeyd etmək yerine düşərdi ki, reallaşdırılan sosial paketlərin maliyyələşdirilməsi, əsasən, "kölgə iqtisadiyyatı"na qarşı aparılan mübarizənin bir qədər də gücləndirilməsi hesabına təmin olundu. Təbii ki, məhz iqtisadi sahədə aparılan islahatlar hesabına da kölgə iqtisadiyyatına qarşı mübarizədə əldə edilən uğurlara zəmin yaratdı. Kölgə iqtisadiyyatı ilə mübarizə sayəsində, bu mübarizənin məntiqi nəticəsi kimi, bütçəyə ötən il əlavə olaraq 300 milyon, cari ildə isə 930 milyon manatdan artıq vəsait daxil oldu. Sözsüz ki, əhalinin sosial və iqtisadi cəhətdən müdafiəsinin yaxşılaşdırılması üçün bu gəlirlər mühüm əhəmiyyətə malikdir.

Cari ildə reallaşdırılan islahatlar, heç şübhəsiz ki, növbəti illər, ələlxü-

sus, qarşısın gələn 2020-ci il üçün da-ha böyük islahatlara ümidi ləri artırır. Çünkü prosesin davam edəcəyinə zərər qədər şübhə ola bilməz və cəmiyyətimiz bunun nəticələrinin ən yaxın zamanda, bir daha şahidi olacaq. Artıq qarşısın gələn 2020-ci ilin dövlət bütçəsi qəbul edilib və növbəti ildə də eməkhaqqı və pensiyalarda artım nəzərdə tutulur. Ümumiyyətlə, dövlətimizin sosial siyaset apardığı bütçə məsələlərində də öz əksini tapır və bütün bunlar vətəndaşların rifahının daha da yaxşılaşdırılmasına olan diqqət və qayğıını təsdiq edir.

Ölkədə aparılan islahatlar göz qabağındadır və neftdən asılılığın aradan qaldırılmasına daha çox diqqət ayrıldığından da hər şəs şahididir. Bu, qeyri-neft sektorunun inkişafına ayrılan diqqət və qayğıda öz təsdiqini tapır. Sahibkarlıq mühitinin yaxşılaşdırılması, sahibkarlar üçün əlverişli şəraitin yaradılması, prosedurların sadələşdirilməsi və minimuma endirilməsi, eyni zamanda, sahibkarlıq fəaliyyətinə dövlət dəstəyi, yardımın ayrılması, məhz qeyri-neft sektorunun inkişafına həsablanıb. İster aqrar sahədə, ister emal sənayesində, isterse də ticarətdə xüsusi imtiyazlar və güzəştər ölkədə istehsalın genişlənməsi, nəticədə, gelirlərin artması deməkdir ki, buna olan qayğı da dövlət siyasetinin əsasını təşkil edir. Çünkü gelirlərin artması, bütçənin genişlənməsi sosial siyasetin davam etməsi və dəhəda genisləndirilmesi üçün əsaslı zəmin yaradır və bu baxımdan da, dövlətimizin diqqət məkezinədir.

Heç şübhəsiz ki, aparılan islahatlar qeyri-neft sektorunun inkişafına, gelirlərin artmasına, imkanların genişlənməsinə öz töhfələrini verməkdədir və hələ bundan sonra da verəcək. Çünkü iqtisadiyyatda şəffaflığı artırmaqla, kölgə iqtisadiyyatına qarşı mübarizəni gücləndirməklə, açıq rəqabət mühiti təşkil etməklə, bütçəyə daxil olacaq vəsaitlər dəhəda artacaq və bu da, öz növbəsində, imkanların dəhəda genişlənməsi deməkdir. Davamlı inkişafı təmin etmək, aparılan sosial-iqtisadi islahatları dərinləşdirilmək üçün iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi, qeyri-neft sektorunda dəhəda yüksək əlavə dəyərin yaradılması əsas şərttdir və cari ildə aparılan islahatlar da təsdiq edir ki, buna nail olunacağı zərər qədər şübhə doğura bilməz. Bir sözə, cari ildə həyata keçirilən islahatlar isə 2020-ci ildə, isterse də qarşısındaki illərdə iqtisadiyyatda yaradılan əlavə dəyərin dəhəda böyük temple artmasına və sosial siyasetin bundan sonra dəhəda ugurla həyata keçirəcəyinə yol açır.

Inam HACIYEV

Sankt-Peterburqun qubernatoru: "Bakını həmişə özüm üçün doğma saymışam"

Sankt-Peterburq qubernatoru Aleksandr Beqlov TASS agentliyinə müsahibəsində ailəsinin Azərbaycana necə gedib çıxmazı, Bakıda keçmiş uşaqlıq illeri barədə danişib. O deyib: "Azərbaycan bizim ailənin taleyində xüsusi rol oynayıb. Biz əslən Ryazandaniq. Vaxtile bizim nəslin nümayəndələrinin bir qismi Neva sahilindəki şəhəri inşa ediblər, digərləri isə kənddə qalıb orada işləyiblər. Mənim valideynlərim ikinci qismə aid olanlardandır. Bizim kiçik kəndimiz Oqaryovi Vışelki adlanırdı. Hazırda bu kənd Ryazan vilayətinin Sasovski rayonuna daxildir".

Qubernatorun sözlerinə görə, 1941-ci il əvvəlindən onun valideynləri Bakıya istirahət gediblər. A.Beqlov deyib: "1941-ci ildə mən hələ dünyaya gəlməmişdim. Bu barədə bildiklərimin hamisini yaşıldardan eşitmışəm. Atamla birgə hərbi xidmet keçmiş dostları onu Xəzər sahilinə qonaq çağırıblılar. Valideynlərim oraya çatandan az sonra mühərabə başlanıb. Atamı dərhal cəbhəye göndəriblər, anam isə iki yaşlı oğlu və dörd yaşılı qızı ilə birlikdə yad şəhərdə tək qalıb. Atamın dostları anama və uşaqlara siğinacaq və bir tək çörək veriblər".

Beqlovun atası Böyük Vətən Mühəribəsi başa çatana qədər cəbhədə olub və yalnız 1946-ci il ərəfəsində Bakıya qayıdır. Onların ailəsi Azərbaycanda qalmağı qərara alıb. A.Beqlov Bakıda doğulub. O, ailədə səkkizinci uşaq olub. A.Beqlov vurğulayıb ki, Bakı onun üçün doğma şəhərdir. O deyib: "Bu şəhəri həmişə özüm üçün doğma saymışam, indi də heç nə dəyişməyib. Mən Bakıda doğulmuşam, orada boy-a-başa çatmışam. Bizim həyətdə yerli oğlanlarla dostluq edirdim, millətlər arasında heç bir fərq görmürdüm. Heç birimiz hansı dostumuzun hansı millətə mənsub olması barədə düşünmürdük. Hamımız bəklilər idik, birlikdə qaćır, oy-nayır, sōhbet edirdik. Evlərimiz qapıları heç vaxt bağlanırdı. ... O vaxt hamı belə yaşayırdı. Necə deyərlər, təki ürək geniş olsun. Qonşuların dalaşması, bir-biri ilə münasibətləri ayırd etməsi yadına gəlmir. İnsanlar mehriban yaşıyır, bir-birinə kömək edirdi".

İstanbulda Behbud xan Cavanşirin xatirəsinə ucaldılan abidənin açılışı olub

Dekabrin 18-də İstanbulda Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin Daxili İşlər naziri işləmiş Behbud xan Cavanşirin xatirəsinə ucaldılan abidənin açılışı olub. AZƏRTAC xəber verir ki, Azərbaycanın İstanbulda baş konsulluğunun təşkilatçılığı, İstanbul Valiliyi və İstanbul Böyükşəhər Bələdiyyəsinin dəstəyi ilə hazırlanın xatire abidəsi şəhərin tarixi bölgələrindən olan Beyoğlu rayonunda, Behbud xan Cavanşirin erməni terrorçu tərefindən qətlə yetirildiyi "Pera Palas" otelinin qarşısında yerləşdirilib. Açılış mərasimində ölkəmizin İstanbulda baş konsulu Məsim Hacıyev, İstanbul Valiliyinin, Beyoğlu Bələdiyyəsinin və konsulluğun əməkdaşları, diplomatlар, rəsmi şəxslər, ziyanlılar, Türkiyədə fəaliyyət göstərən Azərbaycanın dövlət təşkilatlarının, KİV-lərin və QHT-lərin nümayəndələri, bu şəhərdə yaşayan həmyerilərimiz və tələbələr iştirak ediblər.

1921-ci il iyulun 18-də "Daşnakşütün" erməni terror təşkilatının üzvü Misak Torlakyan tərefindən qətlə yetirildiyi Azərbaycanın görkəmli dövlət xadımı Behbud xan Cavanşirin Qarabağ xanlığının əsasını qoymuş Pənahəli xanın nəticəsi Azad xanın oğlu olub. 1918-ci il iyulun 17-də Fətəli xan Xoyskinin yaradıldığı hökumətdə Daxili İşlər naziri vəzifəsini tutan Behbud xan Cavanşirin Azərbaycanda bu sistemin formallaşmasında xidmətləri danılmazdır. O, eyni zamanda, ölkənin Ticaret və Sənaye naziri kimi də fəaliyyət göstərib.

Azərbaycan, Türkiyə və Gürcüstan Xarici İşlər nazirlərinin Tbilisidə keçiriləcək görüşünün vaxtı açıqlanıb

Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyənin Xarici İşlər nazirlərinin 8-ci üçtərefli görüşü dekabrin 23-de Tbilisidə keçiriləcək. AZƏRTAC xəber verir ki, Elmar Məmmədyarov, David Zalkaliani və Mövlud Çavuşoğluun üçtərefli formatda keçiriləcək görüşündə tərəflər birgə həyata keçirilən iqtisadi layihələrə, gündəlikdə duran digər məsələlərə dair fikir mübadiləsi aparacaqlar.

Qeyd edək ki, Tbiliside bu il oktyabrın 16-da keçirilməli olan üçtərefli görüş Türkiyə tərəfinin müraciəti əsasında təxirə salınmışdı. Bu formatda XİN başçılarının son - yeddinci üçtərefli görüşü ötən il oktyabrın 29-da İstanbulda keçirilib. Üçtərefli formatda ilk görüş 2012-ci ildə Türkiyənin Trabzon şəhərində baş tutub.

19 dekabr 2019-cu il

“Xalq üçün” devizi ilə təbliğat-təşviqat kampaniyası uğurla davam edir

Səbail

Dünen YAP Mərkəzi Seçki Qərargahının Səbail rayon şöbəsində 2019-cu il 23 dekabr tarixində keçiriləcək bələdiyyə seçkiləri ile əlaqədar təbliğat-təşviqat kampaniyası çərçivəsində YAP tərəfindən irəli sürülmüş namizədlərin rəyonun qadın seçkiləri ilə görüşü keçirilib.

Görüşü giriş sözü ilə açan YAP Səbail rayon təşkilatının aparat rəhbəri Zəfər Bayramov 23 dekabrda keçiriləcək bələdiyyə seçkiləri ile əlaqədar məlumat verib. Z. Bayramov qadınlarımızın bütün dövrlərdə cəmiyyətizimizin en öndə gədən zümrəsi olduğunu, ölkə əhalisinin 51 faizini təşkil etdiyini bildirib: “Həmişə olduğu kimi, bu gün de respublikamızın iktimai-siyasi həyatında fəal iştirak edən qadınlarımız dövlətçiliyimizin möhkəmləndirilməsində və xalqın rifahının yüksəldilməsində müstəsna xidmətlər göstərirler. Azərbaycan qadınına xas olan incəlik, insansevərlik və mərhəmətlilik cəhətləri Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevada təcəssüm edilir”.

Qadın seçkiləri, hər zaman olduğu kimi, bu seçkilərdə də yüksək fəallıq nümayiş etdirməyə dəvət edən Z. Bayramov hər kəsi ən layiqli namizədlər olan YAP namizədlərinə səs verməyə çağırıb.

Tədbirdə Bakı Slavyan Universitetinin prorektoru, Milli Məclisin Aile, Qadın və Uşaq Məsələləri Komitəsinin sədr müavini, Beynəlxalq Münasibətlər və Parlamentlərarası Əlaqələr Komitəsinin üzvü, millet vekili professor Sahiba Qafarova çıxış edərək bələdiyyə seçkilərində namizədlərin sırasında qadınların xüsusi çekisinin ildən-ile yüksəldiyini qeyd edib. Deputat Yeni Azərbaycan Partiyası tərəfindən irəli sürülmüş namizədlərə seçkilərde uğurlar arzu edərək, rayon sakınlarını seçki gündündə fəal olmağa və YAP namizədlərini dəstəkləməye çağırıb.

Görüşdə YAP Səbail rayon təşkilatının qadınlar şurasının sədri Təranə Kərimova, rayon təşkilatının sədr müavini, YAP Mərkəzi Seçki Qərargahının Səbail rayon şöbəsinin qərargah üzvü Mehman İsmayılov bələdiyyə seçkiləri ilə bağlı görülən işlərdən danışaraq, bildirdilər ki, ölkəmizin iqtimai-siyasi həyatında gedən bütün proseslərdə siyasi fəallıq nümayiş etdirən qadınlarımız bu seçkilərdə də çoxluq təşkil edəcəklər.

Görüşdə Səbail, Badamdar və Bibi-Heybət bələdiyyələrinə Yeni Azərbaycan Partiyası tərəfindən irəli sürülmüş qadın namizədlərdən Sədaqət Həsənova, Xatirə Əliyeva, Nərgiz Ələkbərova və Xədicə Həsənova çıxış edərək, seçki platformaları və görəcəkləri işlər haqqında seçkilərə ətraflı məlumat veriblər.

Sonda qadın seçkilərin sualları cavablandırılıb və onları təklifləri dinlənilib.

Suraxanı

Dekabrın 23-də ölkəmizdə keçiriləcək bələdiyyə seçkilə-

ri ilə əlaqədar təbliğat-təşviqat kampaniyası çərçivəsində Yeni Azərbaycan Partiyası Suraxanı rayon təşkilatı təhsil işçiləri ilə görüş keçirib.

Tədbiri giriş sözü ilə açan YAP Suraxanı rayon təşkilatının aparat rəhbəri Salman Əbdüluov 23 dekabr tarixində baş tutacaq bələdiyyə seçkiləri haqqında məlumat verib. Son illər ərzində ölkədə, eləcə də, Suraxanı rayonunda görülen işlərə diqqət çəkən S. Əbdüluov Azərbaycanın davamlı inkişaf mərhələsi yaşadığını, insanların sosial rifah halının gündən-güne yaxşılaşdığını və bütün bunların Yeni Azərbaycan Partiyasının sədri, Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi dərinlənmiş siyasetin nəticəsi olduğunu qeyd edib.

Daha sonra YAP Suraxanı rayon təşkilatının şura üzvü, təftiş qrupunun rəhbəri, Əmircan Bələdiyyəsi üzvlüyüne YAP-in namizədi Cəmile Ağayeva çıxış edərək bələdiyyələrin hüquqi bazası haqqında geniş məlumat verərək, yeni seçiləcək bələdiyyə üzvlərinin öz hüquq və azadlıqlarını öyrənməli və xidməti fəaliyyətlərində onlara əsaslanmalı olduğunu vurgulayıb.

YAP tərəfindən Bülbülə Bələdiyyəsi üzvlüyüne namizədiyi irəli sürülmüş Ülviyə Orucova çıxış edərək, ona göstərilən etimada görə, təşəkkürünü bildirib. Seçiləcəyi təqdirdə, Bülbülə qəsəbə sakınlarının rifahi üçün var gücü ilə çəlşəcəkini deyib.

YAP Suraxanı rayon təşkilatı gənclər birliyinin sədr müavini Aydan Cəferova çıxışında ölkədə gənclərə yaradılan münbit şəraitdən danışıb. O, YAP Suraxanı rayon təşkilatı tərəfindən bələdiyyə seçkilərində namizədiyi irəli sürünlənlərin böyük əksəriyyətinin gənclər olmasını dövlətin və doğma partianın diqqəti və qayğısı kimi dəyrənləndirib.

Rayonun qabaqcıl təhsil işçiləri adından çıxış edən Ayşə Şükürova bildirib ki, ölkədə aparılan islahatlara vətəndaş olaraqdəstək olmalıdır. O, hamiliqliq rayonun təhsil işçilərini Yeni Azərbaycan Partiyasının irəli sürdükləri namizədlərə səs verməyə çağırıb.

Binəqədi

YAP Binəqədi rayon təşkilatının inzibati binasında bu ilin 23 dekabrında ölkəmizdə keçiriləcək bələdiyyə seçkilərinin təbliğat-təşviqat kampaniyası çərçivəsində YAP tərəfindən namizədiyi irəli sürülmüş şəxslərin seçkilərlə növbəti görüşü keçirilib.

Görüşü giriş sözü ilə açan YAP Binəqədi rayon təşkilatının sədri, YAP Mərkəzi Seçki Qərargahının Binəqədi rayon şöbəsinin sədri Ramiz Göyüşov ölkəmizdə bələdiyyələrin formalasdırılması tarixindən danışıb. Bildirib ki, Ulu Önderin ölkəmizə rəhbərliyi dövründə bir çox qanunvericilik

aktlarının qəbul edilməsi ilə yanaşı, bələdiyyə institutunun formalasdırılması da dövlətçiliyimizin inkişafına verilmiş misilsiz töhfələrdən biridir. Bütün seçkilər seçkilərde fəal olmağa və Yeni Azərbaycan Partiyasının namizədlərinə səs verməyə çağırıb.

YAP tərəfindən V çağrısı bələdiyyə seçkilərində Bilecəri Bələdiyyəsi üzrə namizədiyi irəli sürülnə İlham Xəlilov, Cəmile İsmayılova, Elibar Cabbarov, İlham Qayıbzadə, Xocəsən Bələdiyyəsi üzrə namizədiyi irəli sürülnə Məhərrəm Əsgərov, Aynurə Məmmədova, Qartal Budaqlı və Abbas Rəhimov çıxış edərək, seçki platformalarını seçkilərini diqqətine çatdırıblar. Seçkilərin etimadı ilə qalib gələcəkləri

təqdirdə, göstərilən etimadı doğruldacaqlarını və vətəndaşların problemlərinin həllinə səyle çalışacaqlarını qeyd ediblər.

YAP Mərkəzi Seçki Qərargahının Binəqədi rayon şöbəsinin üzvü, Binəqədi rayon icra hakimiyyəti yanında ictimai şuranın sədri Aslan Mehdiyev çıxış edərək, bələdiyyə sisteminin əhəmiyyətdən danışıb. Vurğulayıb ki, hər bir layigli namizədin bələdiyyələrdə uğurla təmsil olunması, öz bilik və bacarığını, peşəkarlığını tam səfərber edərək dövlətinə və xalqına ləyaqətə xidmet etməsi olduqca vacibdir. Bu baxımdan, YAP tərəfindən irəli sürünlənlərin xalqımıza vicdanla xidmet edəcəklərinə inandığını bildirib, qarşidan gələn bələdiyyə seçkilərində bütün namizədlərə uğurlar arzu etdi. Seçkiləri öz layiqli namizədlərinə səs verməyə və seçkilərdə fəal olmağa səsləyib.

Sonda seçkiləri maraqlandıran suallar cavablandırılıb.

* * * *

Yeni Azərbaycan Partiyası Binəqədi rayon təşkilatı tərəfindən 23 dekabr 2019-cu il tarixdə ölkəmizdə keçiriləcək bələdiyyə seçkilərinin təbliğat-təşviqat kampaniyası çərçivəsində Yeni Azərbaycan Partiyası tərəfindən namizədiyi irəli sürülmüş şəxslərin seçkilərlə silsilə görüşləri keçirilir. Tədbirlərin davamı olaraq, YAP Binəqədi rayon təşkilatının fəal gəncləri rayonda “Xalq üçün” təşviqat akisiyasi keçirib. Gənclər rayonun müxtəlif ərazilərində - parklarda, küçələrdə, yaşayış binalarının məhəllələrində, metro stansiyalarının giriş-cıxışlarında seçkilərlə səhbat aparib, onlara bələdiyyə seçkilərində YAP tərəfindən irəli sürülmüş namizədlərin seçki programını, seçkiqabağı platformasını əks etdirən bukletləri və digər təbliğat-təşviqat materiallarını paylayıblar. Həmçinin, seçkilərə son illərdə respublikamızda və Binəqədi rayonunda görülən işlərdən və həyata keçirilən islahatlardan danışıblar.

Ardı Səh. 11

“Xalq üçün” devizi ilə təbliğat-təşviqat kampaniyası uğurla davam edir

Əvvəli-Səh-10

Aksiyaya qoşulan gənclər seçicilər tərəfindən səmimiyyətlə qarşılanıb, onlar bukletlər və digər təbliğat-təşviqat materialları ile yaxından tanış olublar. Gənclər seçiciləri bu ilin 23 dekabrında keçiriləcək V çağırış Bələdiyyə seçkilərində Yeni Azərbaycan Partiyasının namızedlərinə səs verməyə çağırıblar. Seçicilər, öz növbəsində, dövlət başçısı İlham Əliyevin ölkəmizdən daha da qüdrətlenməsi istiqamətinə siyasetini dəstəklədiklərini və qarşıdan gələn bələdiyyə seçkilərində, məhz YAP-in namızedlərinə səs verəcəklərini bildiriblər.

Gənclər

Dekabrin 23-də Azərbaycanda keçiriləcək bələdiyyə seçkilərinin təbliğat-təşviqat kampaniyası çərçivəsində Yeni Azərbaycan Partiyası Gənclər şəhər təşkilatı, Seçki Məcləsəsinin təhləblərinə uyğun olaraq, növbəti görüş keçirib. Görüşdə çıxış edən YAP Gənclər şəhər təşkilatının sədri, millət vəkili Naqif Həmzəyev demokratik sivil ölkə olan Azərbaycanda bələdiyyələrin xüsusi rolundan danışib. Millət vəkili qeyd edib ki, bələdiyyələrin ölkəmizdə formalşaması xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Ulu Öndərin siyasi kursunu uğurla həyata keçirən Yeni Azə-

baycan Partiyasının Sədri, ölkə Prezidenti İlham Əliyevin apardığı uğurlu siyaset nəticəsində, ölkəmizdə yerli özünüidarə orqanları olan bələdiyyələrin fəaliyyətinin genişlənməsi və inkişafı üçün münbit şərait yaranıb. Hər zaman xalqa xidmət prinsipini prioritet kimi seçki programlarında əsas götürən Yeni Azərbaycan Partiyası “Xalq üçün” şəhəri ilə bələdiyyə seçkilərində iştirak edir.

Görüşdə millət vəkilləri Pervin Kərimzadə və Musa Quliyev çıxış edərək, ölkənin idarə olunmasında bələdiyyə üzvərinin üzərinə düşən vəzifələrdən danışıb, ötən illər ərzində, böyük təcrübə qazanan bələdiyyələrin fəaliyyətində nəzərəçarpacaq dərəcədə irəliləyişlər hiss edildiyini bildiriblər.

I qrup Qarabağ müharibəsi veterani Rauf Qəmbərov, təbliğatçılarından Hüseyn Budaqov və Şahin Quliyev Partiyasının Sədri, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin apardığı uğurlu siyaset nəticəsində, ölkəmizdə yerli özünüidarə orqanları olan bələdiyyələrin fəaliyyətinin genişlənməsinə verilən dəstəyin ehəmiyyətini vurğulayıblar.

Gəncə şəhər Kəpəz Bələdiyyələri üzrə namızədlərini irəli sürəlmüş Elnur Həsənov və Naciye Əliyeva bələdiyyələrin roluñun artmasının vacibliyindən və qarşıda duran vəzifələrdən danışıblar. Namızədlər ölkə Prezidenti İlham Əliyevin daim diqqət və qayğısını öz üzərlərində hiss edən gəncəlilərin, əvvəlki seçkilərdə olduğu kimi, bələdiyyə seçkilərində də böyük fəallıq və coşqu nümayiş etdirəcəklərini və bu siyasi kampaniyanın yüksək səviyyədə keçirilməsinə nail olacaqlarını bildiriblər.

Pirallahi

Dekabrin 23-de Azərbaycanda keçiriləcək Bələdiyyə seçkiləri ilə əlaqədar Yeni Azərbaycan Partiyası Pirallahi rayon təşkilatının qadınlar şurası üzvlərinin bələdiyyə üzvlüyünə namızədlərlə görüşü keçirilib.

Partiyanın rayon təşkilatından aldığımız məlumatına görə, dekabrin 18-de Pirallahi rayon Gənclər Mərkəzində keçirilən tədbirdə giriş sözü ilə çıxış edən YAP Pirallahi rayon təşkilatının sədri Hikmət Şikarov qeyd edib ki, ölkəmizdə bələdiyyələrin yaranması, formalşaması və hüquqi bazası Ümummilli Lider Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. “Bələdiyyələrin hüquqi statusunun qanun çərçivəsində müəyyənləşdirilməsi, ilk dəfə olaraq, məhz Ulu Öndər Heydər Əliyevin fəaliyyəti dövründə - 12 noyabr 1995-ci il-də qəbul edilən Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasında öz əksini tapdı” deyən natiq, müstəqillik əldə etdiyimiz dövrdən bu günədək əldə etdiyimiz uğurlarda Azərbaycan qadınının rolunu xüsusi qeyd etdi. Şərqdə ilk dəfə parlament respublikası olan Azərbaycanda qadının seçmək və seçilmək hüququ Azərbaycan qadınına öz siyasi

iradesini nümayiş etdirmək imkanları yaratdığını bildirib.

Yeni Azərbaycan Partiyası Siyasi Şurasının üzvü, YAP Nəsimi rayon təşkilatının sədri, millət vəkili Məlahət İbrahimqızı, Milli Məclisin Əmək və Sosial Siyaset Komitəsinin sədr müavini, millət vəkili Rauf Əliyev və YAP Pirallahi rayon təşkilatının qadınlar şurasının sədri Kəmalə Mustafayeva çıxışlarında cəmiyyətin, millətin, dövlətin mövcudluğu və inkişafında qadının xüsusi rolunu olmasına qeyd ediblər.

Görüşdə 23 dekabr 2019-cu il tarixində ölkəmizdə keçirilən bələdiyyə seçkilərində partiya tərəfində namızədliliyi irəli sürəlmüş Məmələkət Qaraçobanova və Türcan Məmmədova Azərbaycanın və regionun ən güclü siyasi partiyası olan YAP-in yarandığı gündən iştirak etdiyi bütün seçkilərdə qələbə qazandığını və Prezident İlham Əliyevin Sədrliyi ilə YAP-in dövlətimizin inkişafı və xalqımızın əmin-amanlıq içinde yaşaması uğrunda mühüm töhfələr verdiyini qeyd edərək, seçiciləri partiya tərəfindən namızədliliyi irəli sürəlmüş şəxslərə səs verməyə dəvət ediblər.

Zaqatala

23 dekabr 2019-cu ildə keçiriləcək bələdiyyə seçkiləri ilə əlaqədar Yeni Azərbaycan Partiyası Zaqatala rayon təşkilatı təbliğat-təşviqat işlərini uğurla davam etdirir. Dünən rayon təşkilatı qadın seçicilərlə, eləcə də, rayonun Muxax və Zəyəm kənd seçiciləri ilə görüşlər keçirib. Görüşdə 400-ə yaxın seçici iştirak edib.

Görüşlərdə çıxış edən YAP Zaqatala rayon təşkilatının sədri Habil Qurbanov bələdiyyə seçkilərində partiyamızın böyük seçki təcrübəsinin olduğunu xatırladaraq, ölkəmizdə bələdiyyələrlə dair qanunvericilik bazasının mükəmməl olduğunu vurğulayıb. Bələdiyyə seçkilərinə bir neçə gün qaldığını qeyd edən rayon təşkilatı sədri bələdiyyələrin ölkəmizin ictimai-siyasi, sosial-iqtisadi həyatında mühüm rol oynayan institut kimi formalşadığını bildirib. 1999-cu il-də fəaliyyətə başlayan bələdiyyələrin gördüyü işlərə nəzər salaraq, bildirib ki, bələdiyyələr əhalinin problemlərinin həlli istiqamətində əhəmiyyətli işlərə imza atıblar. Bu ilki seçkilərdə qadınların və gənclərin aktivliyinə toxunan rayon təşkilatı sədri yerli özünüidarəetmə orqanlarında onların təmsilçiliyinin artmasını, ümumilikde, cəmiyyətin tərəqqisine, bölgələrdə mühüm sosial-humanitar məsələlərin həllinə köməklik göstərəcəyi şübhəsizdir. O, seçiciləri xalqımızın layiqli namızədləri olan YAP-in feallarına səs verməyə çağırıb.

Zaqatala rayon seçki qərargahının üzvləri Nami də Süleymanova, Tahir Məmmədov və Ədalət Novruzova çıxış edərək, ölkə Prezidenti İlham Əliyevin həyata keçirdiyi sosial-iqtisadi siyaset nəticəsində, respublikamızın dinamik inkişaf etdiyini və hər bir vətəndaşın bunu öz həyatında hiss etdiyini bildiriblər.

19 dekabr 2019-cu il

“Xalq üçün” devizi ilə təbliğat-təşviqat kampaniyası uğurla davam edir

Əvvəli-Səh-11

Çıxış edənlər seçiciləri 23 dekabrda keçiriləcək bələdiyyə seçkilərində fəal olmağa və partiyanın namizədlərinə səs verməyə çağırırlar.

Quba

Dünen Yeni Azərbaycan Partiyası Quba rayon təşkilatında dekabrın 23-də keçiriləcək bələdiyyə seçkilərinin təbliğat-təşviqat kampaniyası çərçivəsində rayonun qadın seçiciləri ile görüş keçirilib.

Görüşdə YAP Quba rayon təşkilatının sədri Yusif Abidov çıxış edərək bildirib ki, görüşün məqsədi bələdiyyə seçkilərində qadınların fəallığının artırılmasından ibarətdir. Azə-

baycanda dövlət-qadın siyasetində danışan rayon təşkilatının sədri qeyd edib ki, əsası Ümummilli Lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş bu siyaset hazırda Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir: “Qadınlarımız Azərbaycan cəmiyyətinin aparıcı qüvvələrindən biridir və qadınlar dövlət-idarəetmə orqanlarında ve seçkili orqanlarda feal şəkildə təmsil olunurlar. Azərbaycan qadını bütün dövrlərdə öz istedadı, zəkəsi, iradəsi və əzmi ilə milli-mənəvi dəyərlərimizin qorunub-saxlanması və yaşıdırmasında müstəsna xidmətlər göstərib”.

Təşkilat sədri qadınları təbliğat-təşviqat prosesində, eləcə də, səsvermə günü feallıq göstərməye çağırıb.

Tədbirdə çıxış edən YAP Quba rayon təşkilatının qadınlar şurasının sədri Aysel Şeydayeva ölkəmizin inkişafında qadınların da özünəməxsus payının olduğunu söyləyib. Bələdiyyə üzvlüyünə namizəd məsələsində partiyamızın qadınlara da böyük etimad göstərdiyini deyən Aysel Şeydayeva 23 dekabrda qadınları feal olmağa çağırıb.

Görüşdə Quba rayon Heydər Əliyev Mərkəzinin direktoru Elza Orucova, Quba Xalçaçılıq müəssisəsinin direktoru Humayə Məmmədova YAP-in cəmiyyət həyatındaki mövqeyindən, həyata keçirilən layihelərdən danışaraq, qadın seçiciləri partiyanın namizədlərinə səs verməyə çağırırlar.

Ağdaş

23 dekabr bələdiyyə seçkiləri ile əlaqədar olaraq, Ağdaş rayonunda təbliğat-təşviqat kampaniyası uğurla davam edir. Seçicilər növbəti görüş rayonun Eymur kəndində Eymur və Qaradeyin seçiciləri ilə keçirilib.

Görüşü YAP Ağdaş rayon təşkilatının aparat rəhbəri İsa Eminov açaraq, bələdiyyə seçkilərindən, bu seçkilərlə əlaqədar indiye qədər görülən işlərdən danışaraq, son illərdə ölkəmizdə, eləcə də, Ağdaşda gedən quruculuq işlərinin, həyata keçirilən irimiqyaslı layihələrin, məhz Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri, ölkə Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirdiyini, bütün bunların hər bir vətəndaşın gözü qarşısında baş verdiyini bildirib. O, “Xalq üçün” devizi ilə təşviqat kampaniyasına uğurla başlayan Yeni Azərbaycan Partiyası tərəfindən irəli sürürlən namizədlərin xalqımız tərəfindən yekdil dəstək alacağına inandığını bildirib.

Görüşdə çıxış edən seçicilər Ağdaş rayon sakinlərinin Yeni Azərbaycan Partiyasına, ölkə Prezidenti İlham Əliyevə inamının çox güclü olduğunu bildirərək, qeyd ediblər ki, 23

2019/12/16 15:36

2019/12/16 15:23

dekkabr 2019-cu il tarixdə keçiriləcək bələdiyyə seçkilərində partiyamız tərəfindən ən layiqli namizədlər irəli sürürlüb. Ölkə Prezidenti İlham Əliyevin daim diqqət və qayğısını öz üzərlərində hiss edən ağıdaşlılar, əvvəlki seçkilərdə olduğu kimi, bu seçkide də böyük feallıq və coşqu nümayiş etdirəcək, ölkəmizin inkişafının davamlı olması üçün Yeni Azərbaycan Partiyasının namizədlərinə səs verəcəklər. Hər zaman yüksək seçki mədəniyyəti nümayiş etdirən Yeni Azərbaycan Partiyasının bələdiyyə seçkilərindən də qələbə ilə çıxacağı əminliklə bəyan olundu.

**RƏFIQƏ HÜSEYNOVA
ZÜMRÜD BAYRAMOVA
NƏZAKƏT ƏLƏDDİNQIZI
RÖVŞƏN RƏSULOV**

Elvin İsayevə vəkilin iştirakı ilə ittiham elan edildi

Xəber verildiyi kimi, Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı Elvin İtixam oğlu Ukrayna mührasiya qanunvericiliyinin tələblərini pozduğuna görə 12 dekabr 2019-cu il tarixdə Azərbaycana deportasiya olunub və Baş Prokurorluğun Ağır cinayətlərə dair işlər üzrə istintaq idarəesində istintaq edilən cinayət işi üzrə barəsində Nəsimi rayon məhkəməsinin 22 avqust 2019-cu il tarixli qərarı əsasında seçilmiş həbs qətimkan tədbirinin icrası ilə əlaqədar dekabrın 14-də Penitensiar xidmətin 1 sayılı istintaq təcridxanasına yerləşdirilib". Bu barədə SİA-nın poçtuna Baş Prokurorluğun mətbuat xidmətindən daxil olmuş məlumatda deyilir.

Qeyd edilib ki, Azərbaycan Respublikası ərazisində kütləvi iğtişaşlara və dövlət əleyhine yönələn açıq çağrırlar etməsi faktları üzrə 15 avqust 2019-cu il tarixdə Azərbaycan Respublikasının Baş Prokurorluğunda Cinayət Məcəlləsinin müvafiq maddələri ilə təqsirləndirilən şəxs kimi hüquq və və-

rilen şəxs Elvin İsayevin müdafiə hüququ cinayət-prosessual qanunvericiliyin tələblərinə müvafiq qaydada tam təmin edilərək xahişi əsasında Bakı şəhəri 12 sayılı vəkil bürosunun vəkili Güllər İlyasovanın iştirakı ilə ona ittiham elan edilib, ittihamın mahiyyəti, teqsiləndirilən şəxs kimi hüquq və və-

Təmas xəttində keçirilən monitoring insidentsiz başa çatıb

ATƏT-in fealiyyətdə olan sədrinin şəxsi mandatına uyğun olaraq, dekkabrın 18-də Azərbaycan və Ermənistan dövlət sərhədinin Tovuz rayonu istiqamətində keçirilən monitoring insidentsiz başa çatıb. Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilər ki, monitoringi Azərbaycan tərəfindən ATƏT-in fealiyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsinin səhra köməkçiləri Gennadi Petrika və Saymon Tiller keçiriblər. Ermənistan tərəfindən isə monitoringi şəxsi nümayəndənin səhra köməkçiləri Oqnyen Yoviç, Mixail Olaru və Martin Şuster aparıblar.

Aksiz vergisi üzrə daxilolmalar artıb

Cari ilin yanvar-oktyabr aylarında aksiz vergisi üzrə daxilolmalar ödən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 20 faiz artıb. Vergilər Nazirliyinin Media və Kommunikasiya İdarəesindən AZƏRTAC-a bildirilər ki, hesabat dövründə bu vergi üzrə 746,1 milyon manat vəsait daxil olub. Həmin dövrde xarici iqtisadi fealiyyətlə bağlı vergilər isə keçən ilin müvafiq ayları ilə müqayisədə 19 faiz artıb. Yanvar-oktyabr aylarında əlavə dəyər vergisi üzrə daxilolmalar ödən ilin eyni dövrünə nisbətən 17 faiz artaraq 4 milyard 208,3 milyon manata çatıb. Əmlak vergisində isə 12 faizlik artım müşahidə edilib.

Paşinyanın vədlərlə şışirdiyi qovurcuğu diaspor partlatdı

"Telemarofon-2019"-da toplanan "rekord aşağı" miqdarda məbləğ, əslində, 2006-ci ildən bu yana ən aşağı göstəricidir və bu da, erməni cəmiyyətinin ciddi şəkildə düşünməyə çağırır. Əslində, unikal bir indiqator sayılan bu göstərici, nəinki hakimiyyətin xeyrinə deyil, həm də Ermənistən hakimiyyətinin - Nikol Paşinyan və komandasının dövriyyəyə buraxlığı mifləri tamamilə ifşa edir.

Hətta 10 milyon dollar belə gəlir gətirmeyən və əslində, utancıvərıcı hala çevrilən "Telemarofon-2019", ilk növbədə, Ermənistən hakimiyyətinin, şəxşidilmiş erməni inqilabının, Nikol Paşinyanın verdiyi vədlərin boş və cəfəngiyat olduğunu təsdiqləyir. Bu boşluğu, bu cəfəngiyati dark edən ermənilər bildiler ki, təkcə Ermənistanda yaşayan ermənilər tərəfindən deyil, həm də dünyanın hər yerindən olan ermənilər tərəfindən rəhbər qəbul edilən Paşinyan, əslində, bir yalançı, bir manipulyatordur və onun sözlərinə boyun əyənlərin səhəvə yol verdiyi günün reallığıdır.

Yeri gəlmışkən, indi Ermənistən hakimiyyəti hesab olunan, təxminən, bir il yarım əvvəl müxalifətçi rolunda çıxış edən, keçmiş

hakimiyyətləri bütün Ermənistən maliyyə yiğimi baxımından qeyri-qənaətbəş hesab eden və az avtoritet sahibi olmaqdə qızayan şəxslər, fakt budur ki, daha aşağı səviyyədərlər və hazırlı Paşinyan hakimiyyətinin maddi ekvivalenti 10 milyondan da aşağıdır. Hər kəs bilir ki, Ermənistən diasporla temsil olunur və diasporuz heç nəyi yoxdur. Bu gün həmisəkindən daha vacib bir məsələyə çevrilən diasporun potensialını səmərəli şəkildə kapitallaşdırmaq üçün, ilk növbədə, diasporaya hansı ölkəyə sahib olmaq istənildiyini və Ermənistən hansı mezmuna sahib olacağını izah etmək lazımdır. Paşinyan səyahətləri, xarici sefərləri, tez-tez qalma-qallı açıqlamaları ilə bu "super" və-

zifəni həll etdiyini zənn edirdi. De-mək ki, əməlli-başlı yanılıb və erməni baş nazir bu vəzifənin öhdəsində gələ bilməyib. Daha doğrusu, nə diaspor, nə də ölkə hüdudlarından kənardə yaşayan ermənilər Paşinyanın populizmine məhəl qoymayıblar və qoymaq fikrində də deyillər. Öks halda qəpik-quruş yiğilməzdə və əhəmiyyətli dərəcədə maliyyə nəticələri ortaya çıxardı. Deməli, nəticə etibarı ilə boşluğun doldurulmadığı özünü göstərdi. Hətta bir çoxlarının gözlediklərinin əksinə olaraq, inqilab, nəinki boşluğu doldura bilməyib, həm də Ermənistən ilə diaspor arasındakı

dövlət qurmaq olmaz və belə strategiya quran ölkə də möhkəmlənə bilməz.

Hər şey göz qabağındadır və əgər özlerinin də dediyi kimi, 10 milyon ermənidən Paşinyan heç 10 milyon dollar da toplaya bilməyib, deməli, etibarının hansı səviyyəyə endiyi, onun vəziyyətinin necə acınacaqlı olduğu təkbiz edile bilməz. İl yarım bundan əvvəl Ermənistən ictimaiyyətine "qızıl dağlar" vəd edən Nikol indi onlara səfələtdən, geriləmədən başqa heç ne vere bilmir. Artıq vəd verməyə də imkanı yoxdur. Çünkü populist çıkış üçün artıq sözü də qal-

bağlı problemə dələlət edir.

Nikol Paşinyanın ağılsızlığı və problemləri, sözsüz ki, müzakirə mövzusu deyil, amma onun bu dırnaqarası keyfiyyətləri Ermənistən-də mövcud acınacaqlı duruma, bilavasitə təsir etdiyi diqqətdən yaranan da deyil. İndi ABŞ-da fealiyyət göstərən erməni diaspor rəhbərindən, üzvlərindən tutmuş, ən adı erməniye qədər hər biri Nikol Paşinyanın sırrımaşa çalışdığı yalançı demokratianın boş və oduğuna, ölkədəki məhkəmə sisteminde olan ədalətsizliklə, hakimiyətə müxalif qüvvələrə repressiya-ların tətbiq edilməsi ilə və ölkədə hökm sürən digər qanunsuzluqlarla və ədalətsizliklərə çoxdan əmin olub. Üstəlik, Nikolun Ermənistən yüksəlişi, problemlərinin həlli baresinde verdiyi sözlərin də quru vədler və boş sözlər olduğu artıq sərr deyil.

İl yarım bundan önce, nümayişlərdə ağız dolusu danışan, populist vədler verib insanların ümidi-lərindən, etibarından sui-istifadə edən küçə nümayişcisinin təqdim etdiyi görüntüləri su üstündəki köpük misalındadır desək, yanılımır. Bu görüntülərin, daha doğrusu, bənzətmələrin, sadəcə bir ilgim oduğunu öz təsdiqini çox gözlətməyib və küçə nümayişçisi kimi ortalığa atılıb sonra baş nazir postunu ələ keçirən bir avantürin vədlərinin reallaşması, buna olan ümidi-lərin belə darmadağın olması su üzərindəki hava qovurcuqlarının partlayıb yoxa çıxmamasına bənzəyir. Bu qovurcuqların sonucusu erməni diasporunun, dünyadaki bütün ermənilərin Paşinyan komandasına etibarsızlığı, Ermənistən bu yeni hakimiyyətinə etibarsızlığı fonunda, "Telemarofon-2019"-da 10 milyondan az vəsait toplanması ilə partladı. Daha dəqiq desək, Paşinyanın vədlərlə şışirdiyi qovurcuğu diaspor partlatdı.

İNAM

boşluğu daha da artırıb.

Nəzərə alsaq ki, 10 milyon erməninin maddi sərvəti, həqiqətən, böyük və onlardan heç olmasa, kiçik bir hissəsini "ələ keçirmək" üçün Ermənistən hakimiyyətindən, Paşinyanın komandasından yalnız divarlarına eməl etmək, xalqı məyus etmemek və birləşdirmək tələb olunurdu. Birleşdirmək əvəzine isə, Nikol Paşinyan bütün bu müdət ərzində yalnız Ermənistəndəki erməniləri deyil, həm də bütün erməni birləşklərini parçalamağa, qaralara və ağlara ayırmaga müvafiq oldu. Qara və ağların psixologiyası və ya dünyagörüşü ilə bir

mayıb və hətta buna inanacaq insanın olacağını ağılna bele getirə bilmir.

Onun ağıldan danışması isə, hər kəs tərəddüd edir. Çünkü kor divardan tutduqda özü hamidan yaxşı başa düşməlidir ki, divar qurtardıqdan sonra onun yola davam edə bilmesi müşküle çevriləcək. Əger Paşinyan bu divarın bətəcəyini nəzərə almayıbsa, deməli, onun korluğundan əlavə ağılla bağlı problemləri də var və kifayət qədərdir. Yox, əgər divardan tutat-tut il yarım müddətə hakimiyyətini uzadacağına ümidi edib, belə planlaşdırıbsa, bu, yenə də ağılla

Vitali Balasanyan Nikol Paşinyanı nədə ittiham etdi?

Ermənistən baş naziri Nikol Paşinyanın siyasi və səhətənəkətlərdən reytinqinin sürtənəkətlənən aşağı enməsində Qarabağ ermənilərinin də rolü az deyil. Belə ki, uzun illərə səykənən və Yerevan-Qarabağ erməniləri qarşıdurması kimi bilinən davaların növbəti mərhələyə kecid alması da sərr deyil.

Erməni siyasetçi: "Paşinyanın fikirləri, faktiki olaraq, Azərbaycanın milli və dövlətçilik maraqlarına xidmət edir"

SİTAT: "Ermənistəndə 2018-ci ildə baş verən hakimiyyət dəyişikliyindən sonra baş nazir vəzifəsinə yiyələnmiş Nikol Paşinyan Qarabağ münaqişəsinin həlli istiqamətində bir-birinə uyğun gəlməyən fikirlər səsləndirir". "Əsasən, "Artsax" (R.R.-red.) münaqişənin həlli istiqamətindəki

danişqlarda iştirak etməlidir, "Artsax Ermənistəndir və nöqtə", "Artsax" münaqişəsinin həlli Azərbaycan xalqı üçün də qəbul edilən olmalıdır" kimi bəyanatların səslendirilməsi özündə ciddilik daşıımı" deyən Balasanyan, hətta əlavə edib ki, Paşinyanın fikirləri, faktiki olaraq, Azərbaycanın milli və dövlətçilik maraqlarına xidmət edir.

V.Balasanyan Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı parlament müzakirələrində qurumun xarici əlaqələr daimi komissiyanın sədr müavini, hakimiyyətə bağlı "Mənim addımım" fraksiyasından olan deputat Ovannes İğityanın da Paşinyanın danişqlarda Azərbaycanın Qarabağ icmasının iştirakının mümkünüyü barədə fikirlərini də əsas gətirib və qeyd edib ki, "Artsax" hakimiyyəti dəfələrlə ATƏT-in Minsk Qrupunun və Azərbaycan hakimiyyətinin Dağlıq Qarabağ azərbaycanlı icmasının danişqlarda iştirak etməsinə qarşı fikirlərini bəyan edib. Balasanyan bunun baş verə-

cəyi halda, "Artsax"ın "yarandığı" vaxtdan hazırkı dövrə qədər mövcudluğunu itirmək təhlükəsi yaşayacağını da istisna etməyib.

Günlər keçidkə, qələbə Azərbaycana daha çox yaxınlaşır

Burada nəzərə çarpın də bir maraqlı amil budur ki, özlərini "respublika" adlandıran erməni separatçıları və işgalçılari, əslində, gec, ya da tez, uduzacaqlarının, bu dəfə dənənə məglubiyət yaşayacaqlarının fərqinə varmağa başlayıblar. O cümlədən, istər Nikol Paşinyanın, istərsə də ayrı-ayrı digər erməni siyasetçilərinin hər hansı fikirlərindən asılı olmayaraq, işgal altındakı torpaqlarımız qeyd-şərtsiz düşmən tapdagından azad olunacaq və hemin gün de uzaqda deyil. Görünür, bu səbəbdən, nala-mixa vurmaqla, bir-birlərini qıran Yerevan və Qarabağ erməniləri, son anda, dəha da azgınlaşır, məglubiyət reallıqlarını bir-birlərinin üzərinə atmaqla, necə deyərlər, özlərini sığortalamaya cəhdələr göstərirler. Amma bu və s. cəhdərin heç biri onların istədikləri nəticələri verməyəcək. Günlər keçidkə, qələbə Azərbaycana daha çox yaxınlaşır.

Rövşən RƏSULOV

JBu arada, Qarabağ ermənilərinin "qəhrəman" adlandırdıqları, o cümlədən, qondarma "DQR"da "prezidentlik" iddiyasına düşən

Böhtanla baş gırışenlerin sonu qara günə qalmaqdır. Sosial şəbəkələrin "qara piar kralı" Əli Kərimlinin böhtanla "siyaset oyunu"nun sonu acınlacaqlı olmalıdır. Son 26 ildə keçirilən bütün seçkilərdə rüsvayçı məğlubiyyətə uğrayan AXCP sədri, özünü elə bir dalana salıb ki, artıq ağ bayraq qaldırmaqdan başqa ixiş yolu qalmayıb.

Nə AXCP, ne Müsavat, nə də digər müxalifət partiyaları Qərbin köməyinə bel bağlayır. Həkimiyyətə gəlmək üçün Qərbəndən əli üzülən müxalifət ötən seçkilərdə Moskvaya doğru iməkləsə de, iməklədiyi yerdə qaldı. Güütün burlardan sonra yənə də həyasızlıqına əxlaqsızlığını və satqınçılığını nümayiş etdirir. Ə.Kərimlinin 2020-ci il 9 fevralda keçiriləcək parlament seçkilərini "boykot" çağırışları, bir daha onun doğrudan da, üzü türpçəkli olduğunu göstərdi. Hətta müxalifət liderləri də, bu həyasızlığa dözə bilməyərək, onu "ağ yuyub, qara sərdi". Çünkü müxalifət liderləri "boykot" çağırışının səbəblərini də bilirlər. Bilirlər ki, sosial bazası sıfırı bərabər olan Ə.Kərimlinin girmədiyi deşik qalmayıb ki, yaranınmasın. Belə ki, AXCP-ni parçaladı. "Yurd", onun ardına AXCP "islahçılar qanadını" yaratdı, sonra da "Milli Şura"dan yaranınmaq üçün bu ölü qurumda olanları da "parçalaya-parçalaya" pərən-pərən edərək, öz cynağına keçirdi. Uzun illər müxalifətə axan qrantları da əlinə keçirmək

"Boykot" taktikası Əli Kərimlinin kreslosunu kökündən laxlatdı

Müxalifət liderləri onu "ağ yuyub, qara sərdi"

Üçün min bir oyun və əxlaqsızlıqlar etdi. Bu gün də bu yolu getmək istəyi ilə qarşıdakı parlament seçkilərini "boykot" çağırışı etməklə, elə zənn etdi ki, bəlkə nəyəse nail olacaq. Ancaq "boykot" çağırışı Ə.Kərimlinin kreslosunu kökündən elə laxlatdı ki... Necə deyərlər, "qas düzəltdiyi yerdə, vurub göz çıxarmaq" buna deyirlər. Müxalifət liderləri AXCP sədrini "boykot" çağırışlarına görə "ağ yuyub, qara sərdi".

Səxavət Soltanlı: "Əli Kərimli, geriye baxmağın vaxtıdır, öz xeyrin üçün xalqın adından istifadə etmə"

Müsavat partiyası rəhbərinin müavini Səxavət Soltanlı növbədən kənar parlament seçkiləri ilə bağlı "boykot" çağırışları edən AXCP sədri Ə.Kərimlini mala ilə sıvadıqdan sonra "ağ yuyub, qara sərib": "Əli bəy qeyd edir ki, onlar MŞ ("Milli Şura"-red.) olaraq, "boykot" qərarını ona görə veriblər ki, xalq belə isteyirdi. Xalq "boykot" etdiyi üçün onlar da "boykot" qərarı verdilər".

Bu yerde susa bilmirsən. S.Soltanlı bildirib ki, Ə.Kərimlinin geriye baxmaq vaxtıdır: "Xalqın adından istifadə etməyə cüreti olanlar edə bilər, sənin isə geriye baxmağının vaxtıdır".

Bu, o Ə.Kərimlidir ki, bütün seçkilərdə "boykot" taktikası ilə xaricdən idarə olunaraq qrantlar əldə edir, ölkədə siyasi sabitliyi pozmağa çalışır. Belə olan halda, bu gün həyasızcasına bu gün də xalq adından danışmağa kim haqq verib? Hər zaman olduğu kimi, yənə də parlamentin fəaliyyətinə qarayaxma kampaniyası aparır Ə.Kərimli. Ümumiyyətlə, növbədən kənar seçkilərin keçirilməsini tələb edən kimlər idi, elə dağıdıcı müxalifət düşərgəsini təmsil edən şəxslərin özləri idi. Bu gün Ə.Kərimliyə sual vermək

lazımdır ki, bu da meydən. Yeni parlament seçkiləri keçirilir və əgər gücün varsa seçkiyə qatılıb, gücünü göster. Əgər bu gün seçkilər qatılmırsansa, deməli, məqsədin seçkilər qatılmaq deyil, sadəcə olaraq, başqa fəaliyyətləri olmadığı üçün anormal mövqə nümayiş etdirmək. Bir də hansı qüvvə ilə seçkilərə qatılmaq isteyirsin?

Əslində, bunun səbəbi bəlliidir. Ə.Kərimli parlamentə seçile bilməyəcəyini əvvəlcədən bilir. Bir də, Ə.Kərimli onu da bilməlidir ki, "boykot" qərarı o halda effekt verir ki, seçkinin taleyi kvorumla həll edilsin. Lakin hazırlı seçki qanunvericiliyində kvorum məsəlesi yoxdur və seçicilərin prosesdə hansı sayda iştirak etməsindən asılı olmayaq, seçki legitim hesab olunur. Bu da, boykotun qanunvericilik baxımından belə, effektsiz olduğunu göstərir.

Sərdar Cəlaloğlu: "Əli Kərimli 30 ildir düşünülməmiş siyasetə gedir"

Azərbaycan Demokrat Partiyasının sədri Sərdar Cəlaloğlu "Milli Şura"nın düzgün yolda olmadığını deyib: "Hesab edirəm ki, Milli Şura düzgün yolda deyil. Əksinə, "Milli Şura"nın seçkiyə qatılmağa dəvət edir. "Boykot" etməklə, nəyə nail olacaq? Faktiki olaraq, bundan Azərbaycanın maraqlarına zidd olan qüvvələr istifadə edir. 30 ildir Ə.Kərimli düşünülməmiş hərəkətlər edir, bu gün də eyni siyaseti davam edir. Düşünürəm ki, "boykot"dan imtina etmə lazımdır. "Boykot" yolunu tutmaq yox, hökumətlə razılaşmaq lazımdır".

Tural Abbaslı: "Bu günə kimi, xalqın "boykot" çağırışına münasibəti qəbul edilməz olub"

"Ağ Partiya"nın sədri Tural Abbaslı da "boykotu" "mənəsiz qərar" adlandırıb: "Boykot"un hər zaman əleyhinə olmuşam, heç bir təsiri olmadığını demişəm. Hüquqi baxımdan da, "boykotun" heç bir effekti yoxdur. Siyasi-mənəvi baxımdan, bir qədər mənəsi qalır ki, mexalifətin iştirak etmədiyi seçkiyə xalq və beynəlxalq aləm qeyri-legitim kimi baxa bilər. Amma biz bu günə qədər xalqın bu məsələyə fərqli münasibətini görməmişik, xalq parlamentin legitimliyini hər zaman qəbul edib, onların qanunlarına tabe olub, beynəlxalq aləm də mövcud parlamentlə hər zaman işləyib. Odur ki, "boykot"un heç bir mənəsi yoxdur. Diger tərəfdən, nəzərə alsaq ki, seçki məcəlləsi artıq 15 ildir eynidir. İndiyə qədər seçkilerde iştirak edib, indi etməməyin də heç bir mənəsi görünmür. Necə olur ki, 2013-cü ildə eyni məcəllənin qüvvədə olduğu seçkide iştirak edirsen, amma 2020-ci ildə etmirsen? Əksinə, indi sosial şəbəkələr daha geniş imkanlar yaradıb. Hesab edirəm ki, "boykot" addımı hər kəs mənim dediyimlə oturub-dursun, gündəməni mən müəyyən edirəm, iddiası ilə atılıb. Ə.Kərimli də, çox güman ki, həm də özlərinin perspektivsizliyinə görə "boykot" qərarı veriblər. Biz də heç vaxt kiminə çağırışları ilə addım atmırıq, atmarıq da".

Göründüyü kimi, Ə.Kərimlinin "boykot" qərarının gücü cəmiyyəti ruhdan salmaq, insanları ümidişləşdirməkdən başqa, bir işə yaramayacaq. Ə.Kərimli və onun kimi düşünenlər bilməlidirlər ki, Azərbaycanda siyasi sabitlik möhkəmdir, qanunlara hər kəs tabe olmalıdır və hər Ə.Kərimli kimi mənəviyyatsızlar, satqınlar bu sabitliyi və bu qanunları poza bilməzler.

Rəfiqə HÜSEYNOVA

Əli Kərimli və Arif Hacılı rəhbərlik etdikləri partiyaları ugursuzluğa aparır

Her bir partyanın gücü və sosial dayaqları onun seçkide iştirak etməsi ilə müəyyənleşir. Amma "Milli Şura" və AXCP parlament seçkilərində iştirak etməyəcəklərini bəyan etdiblər. Bu, azmiş kimi, onlar kütləvi aksiyalara başlayacaqlarını da bəyan edilər. Söhbət etdiyimiz müsahibərimiz "Milli Şura" və AXCP-nin seçkilərlə bağlı mövqelərinin "Siyasi partiyalar haqqında Qanun"a və siyasi mübarizə metodlarına zidd olduğunu bildirdilər.

manda, adları çəkilən bu ünsürlər müəyyən iştiasılar töötəmkələ, diqqəti özlərinə cəlb etmək və itirilmiş nüfuzlarını qaytarmaq istəyirler. Amma bir şeyi bilmək lazımdır ki, Azərbaycanda hər hansı bir formada sabitliyin və stabilliyin pozulmasına çalışmaq, ele-

cə də, təxribatlar töötəmkələ yolverilməzdir. Dövlətçiliyimizin möhkəmlənməsinə zərər verəcək istənilən təxribatların qarşısı qətiyyətlə alınacaq. AXCP və "Milli Şura" rəhbərliyinin sabitliyin pozulmasına can atmaları, sadəcə, cəhalət əlamətidir. Onların nə demələrindən və nə etmələrindən asılı olmayaq, bu qüvvələr heç vaxt öz isteklərinə çatmayacaqdır. Bu seçkileri də normal, ədalətli, demokratik və şəffaf şəkildə keçirəcəyik. Söyügedən müxalif qüvvələr tapşırıqlarını həmisi kimi, xarici məkli dairələrdən alırlar, her dəfə də tapşırıqlar dəyişir və alışqları tapşırıqlara da uyğun hərəket edirlər. Bu hal yolverilməzdir və pişnənilir.

GÜLYANƏ

Müasir Müsavat Partiyasının sədri Hafiz Hacıyev: "Büyük mübarək olmamış Həsənov Cəmil yeni iddialarla çıxış edir"

- "Milli Şura" və AXCP-də təmsil olunan şəxslər xaricdən Azərbaycanda yerləşdirildikləri agentura şəbəkəsinin əməkdaşlarıdır. Çünkü biz, çox yaxşı bilirik ki, xaricdən olan bəzi qüvvələr Azərbaycan dövlətinin inkişafına və ugurlarına kölgə salmaq isteyirlər. Yəni xaricdən olan məkli qüvvələr ölkəmizdə xoşagelməz bir vəziyyət yaratmaq üçün daxildə olan müxalif şəxslərdən istifade etməyə çalışırlar. Ona görə də, büy-

ancaq ağa qara demək, yalandan şayiələr yamaq və ölkədə nə isə bir xoşagelməz bir vəziyyət yaratmaqdan ibarətdir. Bütün burları edənler de Kərimov Əli ilə o ermənilərin qayınatı Həsənli Cəmildir. Həsənli Cəmil qalın biq qoyanda, biz düşünməli idik ki, bu satılıb və bu satqından hər cür yaramazlıq gözləmək olar.

Milli QHT Forumunun prezidenti Rauf Zeyni: "Müxalif qüvvələr tapşırıqlarını xarici məkli dairələrdən alırlar"

- Hər hansı bir partiya, yaxud şəxs seçkilərdə namizədiyini irəli sürür və ya sürmür, bu, onların öz işləridir. Ancaq Azərbaycan xalqı və seçicisi bu seçkilərdən çox şey gözləyir. Yəni özündə güc və potensial hiss edən qüvvələr, siyasi partiyalar, namizədlər bu seçkilərdə aktiv iştirak edəcəklər. Öz zəifliliyi bilən, xalq arasında nüfuzdan düşüyünü hiss edən, xalqın etimadını qazana bilməyəcəyini anlayan qüvvələr, yəni AXCP və "Milli Şura" və digərləri seçkilərdə ugursuzluğa düşərək olmamaq üçün, öz namizədliklərini irəli sürmürələr. Bununla da acı məglubiyətlərini sigortalamaq isteyirlər. Eyni za-

Vətəndaş cəmiyyətinin əsas subyekti insan və dəvərlər sistemidir. Vətəndaş cəmiyyətinin əsas məqsədi şəxsiyyətin tələbatını ödəmək, mənafeyini və hüquqlarını qorumaqdır. Vətəndaş cəmiyyəti və hüquqi dövlətin arasındaki qarşılıqlı münasibətlərdən danışarkən, onu qeyd etmək olar ki, burada əlaqələrin üfüqi əlaqələrə və əksinə, əvviləməsi prosesi baş verir. Demokratik cəmiyyətlərdə vətəndaş cəmiyyəti və hüquqi dövlət arasında çox qarşılıqlı əlaqə yaranır.

Vətəndaş cəmiyyətində insanlar azadlıq əldə edir, mülkiyyətə sahib olur və kamil şəxsiyyət kimi yetişir. Vətəndaş cəmiyyəti, yalnız yetkin hüquqi dövlət şəraitində geniş fealiyyət göstərir. Bu cəmiyyətin formallaşması zamanı bütün sahələrdə sivilizasiyalasma baş verir. Vətəndaş cəmiyyətinin hüdudlarına gəldikdə, o, bir tərəfdən mülkiyyət, plüralizm, sabitlik, digər tərəfdən hüquqi dövlət, demokratiya və vətəndaşların ictimai fealiyyəti ilə six bağlıdır.

Vicdan azadlığı problemi bəşəriyyətin inqilabi-demokratik inkişafının nailiyəti, zəmanemizin aktual problemlərdən biridir. Vicdan, şəxsi və ictimai mənafeyi öz əqideləsinə uyğun olaraq, insanın hərəket etmək bacarığı və imkanıdır. Geniş mənada, vicdan azadlığı, vətəndaşların bu və ya digər əməllərə (ədalet və ədalətsizlik, yaxşı və pis) qiymət verməkdə mənsub olduğu zümrənin, yaxud bütün cəmiyyətin onda təbiye etdiyi təsəvvürə uyğun olaraq hərəket etməkdə azad olmaq imkanıdır. Sözün dar mənasında, vicdan azadlığı kateqoriyası insanların dine münasibətədə tam sərbəstliyini nəzərdə tutur.

Vicdan azadlığı istənilən dini seçib, ona riayət etmək və heç bir dincin inanmamaq, yeni ateist mövqədə durmaq hüququnun təmin edilməsi kimi iki vacib principle müyyəyen edilir.

Dünya təcrübəsindən göründüyü kimi, demokratiyanı siyasi sistem formallaşdırır. Onun dayanıqlı

ictimai fealiyyəti ilə six bağlıdır. Siyasi ekspertlər, onu da qeyd edirlər ki, vətəndaş cəmiyyəti hüquqi baxımdan, birbaşa dövlət müdaxiləsi olmayan, lakin vətəndaşların hüquqlarını müdafiə edən liberal qanunlar vasitəsilə tənzimlənən azad fərdlər birliyinə əsaslanır. Yəni, hüquqi dövlətin formallaşması vətəndaş cəmiyyətinin inkişafı ilə bağlıdır.

Hüquqi dövlət konsepsiyası insanın azadlığının təzahür səfərasını müyyənəşdirməyə yönəlib. Dövlətin, vətəndaşın azadlığına müdaxiləsi qeyri-məqsədən və qanunazidd kimi tanınır. Hüquqi dövlətin yaradılması və formallaşdırılması insan hüquq və azadlıqlarının maksimal təminatı, dövlətin vətəndaş qarşısında və vətəndaşın dövlət qarşısında məsuliyyəti, qanunun nüfuzunun yüksəldilməsi və hüquq-mühafizə orqanlarının effektiv işi ilə əlaqələndirilir. Vətəndaş cəmiyyəti sivilizasiyasının müasir səviyyəsində fərdlər, qruplar və birləklər arasında dövlət vasitəsilə şərtlənməyən, özünəməxsus, inkişaf və yetkinlik səviyyəsi olan iqtisadi, mədəni, hüquq və siyasi münasibətlərdir. Hüquqi dövlətdə bazar münasibətləri və iqtisadi cəhətdən müstəqil insan kütləsi formallaşdırılarda, vətəndaş cəmiyyətinin yaranması və inkişafı da labüb bir prosesə əvvəlir.

Vətəndaş cəmiyyəti siyasi yox, sosial cəmiyyətdir və oraya siyasi elitanın təsir etmesi, həmin cəmiyyətin liberallığına şübhə yaradır.

şəfi mümkün deyil. Düzdür, qeyri-demokratik şəraitdə də cəmiyyət mövcuddur. Lakin bu cəmiyyət həkimiyət strukturlarının nəzarəti altında olur və onlara hesabat verir.

Dövlət və cəmiyyət müxtəlif anlayışlar olsa da, qlobal cəmiyyətin bir-birini tamamlayan iki tərəfidir. Siyasi həyat vətəndaş aləmindən təcrid olunmuş həyat deyil. Vətəndaş cəmiyyətinin özünü legitimliyi esas məsələlərdən biridir.

Vətəndaş cəmiyyəti, siyasi sistemin əsası olduğu kimi, hüquqi dövlət də vətəndaş cəmiyyətinin inikasıdır. Bu cəmiyyət inkişaf etdikcə, hüquqi dövlətin demokratikliyi daha da genişlənir.

Ölkəmizdə aparılan demokratik islahatlar, rəqabətə davamlı iqtisadiyyatın yaradılması və milli-mənəvi dəyərlərin qorunub inkişaf etdirilməsi hüquqi-demokratik, sosial dövlətin və vətəndaş cəmiyyətinin bir-birilərə yaxınlaşmasını şərtləndirən esas amillər kimi qəbul etmək olar. Çünkü bu gün dövlət ölkədə vətəndaş cəmiyyətinin inkişafında maraqlıdır və bunun üçün lazım olan bütün məsələləri həll etməyə çalışır və həll edir.

Bu da danılmaz həqiqətdir ki, hüquqi dövlət və vətəndaş cəmiyyətinin səmərəli qarşılıqlı əlaqələrinin təmin edilməsində qeyri-hökumət təşkilatları, yerli özünüidar orqanları (bələdiyyələr) də mühüm rol oynayır. Onlarla hüquqi dövlət arasında sivil qaydada münasibətlər yaradılır, qanunvericiliyin təkmiləşdirilməsi və insan haqlarının qo-

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fonduun maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

Azərbaycan demokratik cəmiyyətində insan azadlıqlarının reallaşması xüsusiyyətləri

olması üçün isə vətəndaş mövqeyi, vətəndaş cəmiyyəti, eləcə də, hüquqi dövlətin mövcudluğunu zəruri şərtlərdən biridir. Vətəndaş cəmiyyəti insan azadlığı və hüquqlarından xəbərsiz, özünü ifade etməkdən çəkinən, məqsədlərinə çatmaq naməne neqativ yollarla el atmaqdan çəkinməyən vətəndaşlardan yaranara bilməz. Əgər bir vətəndaş öz hüquq və azadlıqlarını bilmirsə, sosial məsələyəti dərk etmirsə, hüquqlarını tələb etməkdən vaz keçirse, onda nə demokratiya, nə də vətəndaş cəmiyyətindən danışmağa dəyər.

Vətəndaş cəmiyyətinin indiki inkişaf mərhələsində 10 prinsipi var ki, onların arasında, xüsusi, diqqət çəkən hüquqi-demokratik, sosial və sivil dövlətin formallaşmasıdır. Bu baxımdan, vətəndaş cəmiyyətində insanlar azadlıq əldə edir, mülkiyyətə sahib olur və kamil şəxsiyyət kimi yetişir. Vətəndaş cəmiyyəti yalnız yetkin hüquqi dövlət şəraitində geniş fealiyyət göstərir. Bu cəmiyyətin formallaşması zamanı bütün sahələrdə sivilizasiyalasma baş verir. Vətəndaş cəmiyyətinin hüdudlarına gəlincə isə, o, bir tərəfdən mülkiyyət, plüralizm, sabitlik, digər tərəfdən hüquqi dövlət, demokratiya və vətəndaşlarını

Nəzərə alsoq ki, vətəndaş cəmiyyətinin özəyi iqtisadi sərbəstlikdir və sərbəstlik demokratiyanı yaranan şərtlərdən biridir və belə şəraitdə hüquqi dövlət daha da inkişaf edir, prosesin bir-biri ilə labüb bağlılığı göz önüne alınır. Vətəndaş cəmiyyətinin və hüquqi dövlətin tam formallaşdırıldığı bir ölkədə bazar iqtisadiyyatı, demokratiya, milli ideyasi, milli dövlət anlayışı kimi məsələlər də ümuməşəri dəyərə çevrilir.

Siyasi plüralizm, söz, fikir, mətbuat azadlığı və çoxpartiyalı sistem həyata keçirilir. Mehə bu baxımdan, qeyd etmək olar ki, demokratiyanı siyasi sistem formallaşdırır. Onun davamlı olmasında və inkişafında isə vətəndaş mövqeyi, vətəndaş cəmiyyəti, eləcə də, hüquqi dövlətin mövcudluğunu əsas şərtidir. Müasir dövrdə hüquqi dövlətin formallaşması vətəndaş cəmiyyətinin inkişafı ilə six bağlıdır və bu iki qüvvənin qarşılıqlı münasibətləri sayesinde, daha da sürətli inkişaf edir. Hüquqi dövlət konsepsiyası insan azadlığının təzahür səfərasını müyyənəşdirməyə yönəlib.

Hüquqi dövlət və vətəndaş cəmiyyəti demokratiya ilə six bağlı anlayışlardır. Biri bərqrəar olmadan digərinin də formallaşması və inki-

runmasında bu təsisatların mühüm təsiri olur.

Azərbaycanda vətəndaş cəmiyyətinin milli təsisatları da güclü dövlət sayesində mövcuddur. "Vətəndaş cəmiyyəti" termini universal xarakter kəsb etse də, Azərbaycanda bu cəmiyyətin, eləcə də, milli hüquqi dövlətin yaranması, spesifikasi xüsusiyyətləri ilə förlənir. Hüquqi dövlət və vətəndaş cəmiyyəti quruculuğunun Qərb modeli formasında, prosesda ölkəmizin milli xüsusiyyətləri də özünü göstərir...

Azərbaycanda vətəndaş cəmiyyəti və hüquqi dövlət quruculuğunu özünəməxsusluğunu ondadır ki, onlar vahid orqanızm kimi qlobal cəmiyyətin daxili qarşılıqlı tərəfləri kimi özünü göstərir. Vətəndaş cəmiyyəti üzvləri üçün birgə yaşayış qaydalarını özündə eks etdirən vətəndaş cəmiyyəti etikası formallaşdır. Vətəndaş cəmiyyətinin struktur elementləri sahələrə görə aşağıda ki kimi təsnif edilir:

- iqtisadi sahəde qeyri-dövlət müəssisələri, birləklər, aksioner təşkilatları, korporasiyalar, sahibkarlar, digər könüllü birləklər və qeyri-dövlət sosial-iqtisadi əlaqələr və s.

Vətəndaş cəmiyyətinin sosial-siyasi sahəde struktur elementləri-

ni isə aşağıdakı şəkildə təsnif etmək olar:

- ailə, şəxsiyyət, iqtisadi-siyasi təşkilatlar və hərəkatlar, siyasi partiylər, məktəblər, məscidlər (kilsə, sinagog və s.), sosial qruplar, siniflər, müstəqil məhkəmələr, təhsil sistemi, müstəqil kütüvəli informasiya vasitələri, iqtisadi özüñüdare orqanları və s.

Bu sahədə sosial konfliktlərin həlli, vətəndaşların maraqlı konstitusiya və qanunlar vasitəsilə qeyri-zorakı və sivil formada tənzimlərin, konsensus mühiti yaranır. Hazırkı mərhələyə qədər keçilən yolu nəticələrinə əsaslanaraq, vətəndaş cəmiyyətinin mənəvi sahəsinə aşağıdakı elementləri aid etmək olar:

- söz, fikir azadlığı, vicdan azadlığı, sərbəst toplaşmaq azadlığı, məlumat azadlığı, yaradıcılıq azadlığı, öz mövqeyini açıq ifadə etmək azadlığı, yaradıcı, elmi birləklərin müstəqilliyi və dövlətdən asılı olmaması.

Bununla yanaşı, vətəndaş cəmiyyətinin həm də aşağıdakı principlərini göstərmək mümkündür: iqtisadi azadlıq - müxtəlif mülkiyyət formaları, bazar münasibətləri; insan və vətəndaşların təbii hüquqlarının qeyd-sərəqətsiz tanınması və qorunması; qanun qarşısında ha-

minin bərabərliyi; demokratik və legitim həkimiyətin mövcudluğu; hüquqi, demokratik, sosial, sivil dövlətin formallaşması; siyasi, ideoloji plüralizm, legal müxalifətin mövcudluğu; müstəqil kütüvəli informasiya vasitələri, azad mətbuat, söz və fikir azadlığı; dövlətin şəxsi və iqtisadi həyata müdaxilə etməsi, vətəndaş və dövlətin qarşılıqlı vəzifələri, məsuliyyət və öhdəlikləri; milli barışq, sinfi konsepsus, kompromis, qarşılıqlı əməkdaşlıq; şəxsiyyətin leyaqəti həyatını təmin edən səmərəli sosial siyaset.

Vətəndaş cəmiyyətinin əsas məqsədi şəxsiyyətin tələbatlarını ödəmək, mənafeyini və hüquqlarını qorumaqdır. Vətəndaş cəmiyyəti və hüquqi dövlətin arasındakı qarşılıqlı münasibətlərdən danışarkən, onu qeyd etmək olar ki, burada əlaqələrin üfüqi əlaqələrə və əksinə, əvviləməsi prosesi baş verir.

Demokratik cəmiyyətlərdə vətəndaş, vətəndaş cəmiyyəti və hüquqi dövlət arasında six qarşılıqlı əlaqə yaranır. Vətəndaş cəmiyyətində insanlar azadlıq əldə edir, mülkiyyətə sahib olur və kamil şəxsiyyət kimi yetişir.

**Vahid Ömərov,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru**

Üzdə yaranan sizanaq və səpgilərin müalicəsi

Üzdə sizanaq və səpgilər yaranmasının müxtəlif səbəbləri var. Həmin problem əsasən maddələr mübadiləsinin pozulması, metabolizmin zəifləməsi, əsəb və sinir sisteminin narahatlığından qaynaqlansa da, dərinin ifrat yağıllığı da bu sahədə mühüm rol oynayır. Çünkü yağ vəzlerinin en çox toplandığı nahiyyələrdən biri də mehz üzddür.

Sizanaq yetkinlik çağında xəstəliyi olaraq qəbul edilsə də, bütün yaş qruplarına da təsir göstərə bilər. İsti yay günlərində tərləmə nəticəsində artan həmin səpgilərdən xanımlar daha çox əziyyət çekirlər.

Üz dərisində xoşagelməz görüntü yaradan qırmızı sizanaqlar getdikcə ləkəyə çevrilə bilər. Problemin profilaktikası üçün yaydan payız keçərkən dermatoloji və kosmetoloji müalicə vacibdir. Mütexəssisler bu məqsədlə dəri tipinə görə vitaminlərlə zəngin müalicəvi əhəmiyyətli bir sırə prosedurlar məslehhət görürənlər. Kosmetoloqlar bununla yanaşı ev şəraitində mümkün vasitələri də məqsədə uyğun hesab edirlər.

Bu barədə AZORTAC-a məlumat verən Bakıdakı 15 nömrəli poliklinikanın həkim-dermatoloqu Solmaz Orucova deyib: "Ləkələri müalicə etmək üçün program hazırlanır, yəni fərdi qaydada hər üzə, hər ləkəyə ve onun növüne görə ayrı-ayrı prosedurlar təyin edilir. Həmin prosedurlar pilinq, mezoterapiya, mikromilinqdən ibarətdir. Ev şəraitində xanımlar həmin ləkələrdən azad ola bilərlər. Məsələn, yarım stekan düyü unu və yarım stekan süd qarışdırılır, maska şəklində üzə yaxılır və 10 dəqiqə saxlanılır. Prosedurdan sonra maskanın iliq su ilə yuyulması çox gözəl ağardıcı effekt verir".

Qeyd etmək lazımdır ki, səpgilər təkcə yağı yox, quru və normal dərilərdə də yarana bilər. Ona görə də nəticənin uğurlu alınması üçün müalicədən əvvəl düzgün müayinə vacibdir.

Ukraynalılar martın 1-dən Rusiyaya yalnız xarici pasportla gedə biləcəklər

Ukrayna hökumətinin qərarına əsasən, ölkə vətəndaşları 2020-ci il martın 1-dən etibarən Rusiyaya yalnız xarici pasportla gedə bilərlər. Ukrinform agentliyi xəber verir ki, bu barədə Ukraynanın Baş Naziri Aleksey Qonçaruk məlumat verib. "2020-ci il martın 1-dən Ukrayna vətəndaşları

Rusiya ilə sərhədi yalnız xarici pasport əsasında keçə bilərlər", - deyə Baş Nazir bildirib. O qeyd edib ki, bu barədə qərar dekabrın 18-də hökumətin iclasında qəbul olunub. Ukrayna vətəndaşları Rusiya ərazisindən ölkəyə gələrkən onlar sərhədi həm də daxili pasport və doğum haqqında şəhadətnamə ilə maneəsiz keçə biləcəklər.

ELAN

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Fizika müəllimliyi ixtisası üzrə III kurs tələbəsi Paşazadə Camal Cəmil oğlunun adına verilmiş tələbə biletini itdiyi üçün etibarsız sayılır.

X X X

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin FT və ÇH ixtisası üzrə I kurs tələbəsi Bəşirli Abbas Abbas oğlunun adına verilmiş tələbə biletini itdiyi üçün etibarsız sayılır.

X X X

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin İBT-18HBR qrup tələbəsi Məlikli Günel İlqar qızının adına verilmiş tələbə biletini itdiyi üçün etibarsız sayılır.

X X X

ADPU-nun "Sabah" fakültesinin "İbtidai sinif müəllimliyi" ixtisasının II kurs tələbəsi Qarayeva Aysel Arzu qızının tələbə biletini itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavini:

**Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov**

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 **Faks:** 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin mövqeyi üst-üstə düşməye bilər.

Qəzet "Səs" in komputer mərkəzində yığılır, səhifələrin "Azərbaycan" nəşriyatında çap olunur
Qəzətde AzəRTAc, SIA və AZADINFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

**Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 4600**

Ses

Son səhifə

19 dekabr

Məhəmməd Salah ilin ən yaxşısı sırasında

Avropa Klublar Assosiasiysi və Avropa Futbol Agentləri Assosiasiysi "Globe Soccer Awards- 2019" mükafatına son namizədləri açıqlayıb. Qol.az xəber verir ki, ilin futbolçusu nominasiyası üzrə namizədələr siyahısında Kriştiano Ronaldo ("Juventus"), Lionel Messi ("Barselona"), Vircil van Deyk, Məhəmməd Salah (hər ikisi "Liverpul") yer alıb. İlin məşqçisi adı uğrunda Yürgen Klopp ("Liverpul"), Erik Ten Haq ("Ayaks") və Fernando Santos (Portuqaliya yığması) mübarizə aparacaq. 2019-cu ilin klubu nominasiyasında namizədlər "Liverpul", "Ayaks" və "Lion"ur. İlin ən yaxşı kəşfi olmağa finalçılar sırasında Ansu Fati ("Barselona"), Erling Haland ("Zalsburq"), Ceydon Sanço ("Borussia" Dortmund) və Joao Feliks ("Atletiko") yer alıb. Qeyd edək ki, qaliblər dekabrın 29-da Dubayda keçiriləcək mükafatlandırma mərasimində açıqlanacaq.

UEFA Avropa Liqasının topu ictimaiyyətə təqdim edib

Futbol üzrə UEFA Avropa Liqasının pley-off mərhələsində istifadə olunacaq top ictimaiyyətə təqdim edilib. UEFA-nın "Twitter" səhifəsində yer alan məlumatda deyilir ki, topun üzərində turnirin rəngləri, həmçinin final matçının keçirilecəyi Polşanın "Qdansk" stadionunun şəkli var.

Qeyd edək ki, UEFA Avropa Liqasının sonuncu finalı cari il mayın 29-da Bakı Olimpiya Stadionunda keçirilib.

Van Nistelroy və Stekelenburq yenidən Nederland millisində

Nederland millisinin məşqçilər korpusuna yeni şəxslər əlavə ediləcək. "De Telegraaf" neşrinin yazdığına görə, Avro-2020-dən önce yığmanın sabiq üzvləri Rud Van Nistelroy və Marten Stekelenburq Ronald Kumanın rəhbərlik etdiyi məşqçilər korpusunda yer alacaq. Bunu yerli mətbuata açıqlamasında Kuman da təsdiqləyib.

Hazırda "Everton"un futbolçusu olan Stekelenburq yaxın zamanda karyerasını bitirib, yeni işinə icrasına başlayacaq. Van Nistelroy isə hazırda PSV-nin akademiyasında çalışır və AÇ-2020-nin başlamasına az qalmış Eindhoven təmsilcisinəki işinden ayrılib, yığmaya gedəcək. Qeyd edək ki, Van Nistelroy Nederland millisində 70, Stekelenburq isə 58 oyun keçirib.

Hemilton: "Şumaxerlə müqayisə olunmaq mənim üçün böyük şərəfdir"

Mersedes'in pilotu, altıqat dünya çempionu Luis Hemilton birincilik tarixində ən adlısanlı pilot, yeddiqat çempion Mixael Şumaxerlə müqayisə olunmasını şərh edib. BBC pilotun bu sözlərini sitat götürüb: "Bilirsiniz, düzüne qalsa, mən rekordlara baxmırıam. Yalnız onu xatırlayıram ki, balaca olanda Şumaxerin titulları necə qazandığını tamaşa edirdim. Mənim adımın onunla bir cümlədə xatırlanması bu gün həttə bir qədər surrealit səslenir. Bu, mənim üçün böyük şərəfdir və ailəm bunu qürur duyar".

Hemilton Formula 1-də 2007-ci ildən çıxış edir. Britaniyalı 2008-ci ildə "Maklaren"in heyətində çempion olub. Luis 2013-cü ildən "Mersedes" in pilotudur, beş titulu onun heyətində qazanıb.